

Belföldi hírek

1980. március 21. p é n t e k

bb.1. „pékség-fejlesztés,, a fővárosban

t az/z/bc/ok ie

1980. március 21.

felavatták már az új kemencéket a petneházy utcai kenyérgyárban, s noha még csak kísérleti üzemmódban kísérleti veknik sülnek, az angyalföldiek néhány napja megállapíthatták: jó a kenyér. mert igaz, ami igaz, városra szólóan rossz híre volt a régi sütődének. ezért is született a döntés: a fejlesztést szolgáló beruházások elfogadott, jóváhagyott programján kívül néhány régi üzemét is korszerűsítse a fővárosi sütőipari vállalat. megítéltek erre 69 millió forintot - a vállalat is pótolta hozzá valamit nyereségéből - s ebből a tekintélyes summából elsőként, husz millió, a petneházy utcai üzemre jutott.

a két alagutkemencét február második felében kezdték szerelni a berendezéseket gyártó jugoszláv cég szakemberei, magyar kollegáik közreműködésével. a munka példás gyorsasággal haladt, a fővárosi sütőipari vállalat ígérete, felajánlása szerint a kongresszusig elkészültek vele.

az üzemben korábban tizenhat kemencébe vetették a kenyeret. ha nem volt jó, ez nem a régi kemencék hibája. a szakértelem hiányzott, nemigen akadt képzett pék, aki megfogja a sütőlapát rudját. ezért a régi kemencéket nyujgdijazták helyettük a két új ugyannyi kenyeret süt mint a régiek együtt, óránként ezer-ezer kilót, naponta - husz órán át folyamatosan - 4 vagonnyit, százötvenezer ember kenyerét.

/folyt.köv./

- 1 -

bb.1./ „pékség-fejlesztés,, 1. folyt./-ok

a harminc és fél méter hosszú alagutkemencékben acélszemekből szőtt szalag viszi végig a gömbölydedre formázott kenyereket. a berendezés falán ablakok, be lehet kukkantani, nincse valami hiba, nem tévednek-e a műszerek, hiszen ezek dolga, hogy a berendezés kezelőjének - akinek nem feltétlenül kell szakképzett péknek lennie - jelezzék: elegendő meleget adnak-e a gázégők, működnek-e a ventilátorok, rendben halad-e a szalag.

a petneházy utcai kenyérgyárból egyelőre két kilós, később egy kilós kenyeret szállítanak az angyalföldi üzletekbe, rákospalotára, s júniusig békás megyerre is. az utóbbi városrészben a nyárra tető alá kerül budapest legújabb kenyérgyára, ahol kiflit, zsömlét, cipót, zsurkenyeret is sütnék majd. s még az idén üzembe helyezik a lágymányosi kenyérgyár új sütődjét is, amely a kifli, zsömlé mellett foszlós finom pékárut, briós, pacsnit, mákos bucit, pogácsát küld a környék üzleteibe. a felújításra kapott milliókból új modern alagutkemencékkel szerelik fel a xvii. kerületbeli melczér ferenc utcai pékséget, és a szent istván körüti sütődjét. két-két új kemence jut majd a murányi utcai és az angol utcai sütőüzemeknek, a környékbéli lakosságnak pedig sokkal jobb kenyér./mti/

-..-

bb.2. „magyarország ma,, - vándorkiállítások idehaza és külföldön

i me/tr/bc/ok ie 1980. március 21.

a szovjetunióba, csehszlovákiába, jugoszláviába és több más országba jutnak el a magyar munkásmozgalmi múzeum „magyarország ma,, című fotó kiállításának vándorpéldányai. a hazánk felszabadulásának 35. évfordulójára készülő tárlatokon fotóművészeknek a magyar távirati iroda fotóripotereinek művészi fotói láthatók majd. a több mint 100 fényképből összeállított kiállítás hazánk gazdasági, kulturális, tudományos fejlődését szemlélteti.

ittthon több más kiállítást vándoroltat ez a múzeum. a magyarországi általános munkáspárt megalakulásának 100. évfordulójára június 1-től fotódokumentációs kiállítást bocsát utjára. a nácizmus üldözötteinek bizottsága közreműködésével szeptember 1-től kölcsönzi a „memento 1944,, című kiállítást. az 1930. szeptember 1-i tüntetés 50. évfordulójára a „munkát! kenyeret!,, című kiállítást utaztatja. az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének 75 esztendejét, mező imre életét, munkásságát, a szocialista brigádmozgalmat is megismerteti vándorkiállításokon./folyt.köv./

- 2 -

3P

bb.2./ „magyarország ma,, 1. folyt./-ok

más múzeumok is bocsátanak utjukra vándorkiállításokat ebben az évben. a magyar vendéglátás múzeuma például 5 kiállításról gondoskodik. bemutatja a kereskedelmi és a vendéglátóipari dolgozók egykori életkörülményeit, szervezeteinek történetét, átfogó képet ad a reklám fejlődéséről, a vendégcsalogató fogásokról, az étlapokról, a vendéglátóhelyekről. a bács-kiskun megyei múzeum igazgatósága a megye őskori emlékeit szemlélteti vándortárlaton s egyúttal felhívja a lakosokat a régészeti kincsek megmentésére./mti/

-..-

bb.3. riportfilm a magyar költők londoni utjáról

i jok/gk/bc/ok ie 1980. március 21.

visszaérkeztek a ma film híradó- és dokumentumfilm stúdiójának munkatársai londonból, ahol moldován domokos rendező és fifilina józsef operatőr filmhíradó-riportot készített a magyar költők felolvasó estjeiről. juhász ferenc, károlyi amy, nemes nagy ágnes, pilinszky jános, vas istván és weörös sándor a londoni riverside stúdióban, valamint a londoni egyetem kings college-jében adták elő verseiket.

a filmhíradó-riportban megszólalnak majd a magyar költők verseinek műfordítói közül azok, akik a felolvasó esteken angolul mondták el a magyar költeményeket, mint például george macbeth költő, és műfordító, a bbc irodalmi osztályának szerkesztője és peter sherwood, a londoni egyetem magyar nyelv- és irodalomtanára. az előadás esteken közreműködött néhány, magyarul tanuló angol és amerikai diák is.

a riportfilmet előreláthatólag április közepén láthatják a nezők, egy héten át az ország valamennyi filmszínházában./mti/

-..-

bb.4. nemzetiségi bábelőadások a baranyai német és délszláv óvodákban

igó/kz/ok ie 1980. március 21.

a pécsi bóbbita bábegyüttes közreműködésével nemzetiségi bábelőadások kezdődtek a baranyai német és délszláv óvodákban. most először sikerült az országban az anyanyelv ápolásának eszközévé tenni a bábjátást, mint a kicsinyek számára különösen hatásos nevelési-oktatási módszert./folyt.köv./

- 3 -

3P

bb.4./ nemzetiségi bábelőadások 1. folyt./-ok

Kós Lajos, az egyeüttes művészeti vezetője - anyanyelvi mesékre alapozva - harminc-negyven perces műsort állított össze a gyerekek számára. a bábokat a pécsi janus pannonius szakközépiskola óvónőképző tagozatának nemzetiségi származású hallgatói szólaltatják meg. a német, illetve délszláv lányok - az anyanyelv tökéletes ismeretében - szövegűen, szép és pontos kiejtéssel tolmácsolják a meséket, s mint leendő óvónők be tudják vonni a gyerekeket a játékba. a baryanya megyei tanács és a nemzetiségi szövetségek támogatásával tájelőadásokat tartanak a falvakban. a megye területén negyvenegy német, illetve délszláv óvoda működik, s a nevelők több mint két és félezer nemzetiségi származású kislánnyal, kisfiúval foglalkoznak. az óvodáknak - mint köztudott - meghatározó szerepük van az anyanyelv ápolásában, kiváltképpen a gyermekek nyelvi felkészítésében a nemzetiségi általános iskolákra. a bóbíta egyeüttes később nemzetiségi bábműsort állit össze az iskolások számára is./mti/

bb.5. szülők matematikája

gom/kz/ok ie

1980. március 21.

ujyszerü kezdeményezéssel siet a kisgyermekes szülők segítségére kaposvárótt a kilian györgy ifjusági és úttörő művelődési központ néhány népművelője. a helybeli tanítóképző főiskola természettudományi tanszékének közreműködésével dia- és irásvetítéses előadásokat tartanak az első osztályosok szüleinek. a természettudományos ismereteket adó, komplexebb látásmódot kifejlesztő, hat előadásból álló minitanfolyam az újtipusu komplex matematikával foglalkozik, s célja, hogy a szülők segíthessék gyerekeiket házi feladataik elkészítésében. a nagy érdeklődést kiváltó előadássorozatot eddig öt iskolában tartották meg. továbblépésként tervezik, hogy a jövő hét közepétől az egyik óvodában azoknak a szülőknek tartanak összejöveleteket, akiknek nagy-csoportos a csemetéjük./mti/

- 4 -

3P

bb.6. gida napok a pilvaxban

t be/kz/ok ie

1980. március 21.

március 24-től egy héten át kétféle étlapot tesznek a vendégek elé a pilvax étteremben: a „különkiadás”, kecskehusból készült ételeket és kecsketejjel készített édességeket kínál. az ingyencek egyebek mellett válogathatnak a rántott gida, a gida pörkölt és paprikás, valamint a fokhagymás gidacomb között, s a kecsketejet is megkóstolhatkák,

a gida napok a pilvax és a turai galgamenti kubai-magyar barátság termelőszevetkezet közös rendezvénye. magyarországon öt termelőszevetkezet, közöttük a turai foglalkozik kecsketartással. ebben a közös gazdaságban jelenleg 400 kecskét tartanak. megoldották gazdaságos nagyüzemi tenyésztését. az igénytelen állat, husa ugyanis rendkívül ízletes, igen egészséges és zsirszegény. szinte minden porcikája felhasználható, véreből például gyógyszer készíthető. tejének tápértéke magasabb, mint a szarvasmarháénak. az utóbbit úgy tervezik a második negyedévtől árusítják a skála áruházban két deciliteres poharas csomagolásban. a hazai fogyasztókkal szemben a külföldiek igen nagy érdeklődést tanusítanak a kecskehus iránt. a közeli napokban az nszk-ba, indítanak egy szállitmányt és már olasz vásárlók is jelentkeztek./mti/

bb.7. elkészült a keszthelyi szennyvizeztisztító

t6a/kz/ok ie

1980. március 21.

környezetvédelmi szempontból igen nagy jelentőségű köz-mű, egy napi 6.000 köbméter kapacitású szennyvizeztisztító építése fejeződött be keszthelyen. a berendezés első 2 egysége már egy éve működött, a napokban pedig megkezdődtek a harmadik egység üzempróbái is. a balatonparti város csapadék-és szennyvize eddig tisztítatlanul folyt bele az élővizekbe, s gyakran okozott erős algásodást és madárpusztulást is.

a keszthelyi szennyvizeztisztító kapacitását a környezetvédelmi terveknek megfelelően bővítik s több partmenti település csatornarendszerét is rákapcsolják./mti/

- 5 -

3P

bb.8. közuti környezetvédelmi akció

end/kz/p ie

1980. március 21.

környezetvédelmi akciót kezdeményezett a közutakat szegélyező területek rendbentartására a kenderesi november 7. tsz. Kilián György ifjúsági és a gagarin kőműves szocialista brigádja: az árokpartokat, az utszéli ligeteket, a kiépített parkirozóhelyeket hozzák rendbe, felújítják a körzethez tartozó 4-es számú főút autópihenőit, szakszerűen gondozzák az árnyatadó utmenti ligeteket, rendszeresen lekaszálják az árokpartokat./mti/

--

bb.9. már „kinőtték”, az inkubátort a székesfehérvári négyesikrek

dáv/st/p ie

1980. március 21.

négy hetes korukra mind a négyen „kinőtték”, az inkubátort a székesfehérvári született molnárikrek: Gábor, Péter, András és Márta. az első- és a másodszületett, Gábort és Pétert már korábban kivették a fűtött burából, a harmadikként született András és a negyedikként világra jött Márta hőszabályozása azonban csak e hétre vált megfelelően éretté. a hét utolsó napjaira már mind a négyen pólyában „fogadták”, a székesfehérvári megyei kórház csecsemőosztályán levő külön szobájukban édesanyjukat.

a kicsik változatlanul szépen gyarapodnak, Gábor már 11 dekagrammal túllépte a két kilogrammot, Péter testsúlya kétezer-nyolc gramm, András 1960 gramm, Márta pedig 1900 gramm. mind a négyen egészségesek, jó étvágyúak.

az édesapa munkahelyének, az enyingi állami gazdaságnak a szocialista brigádjai közben megkezdtek az ikrek otthonának komfortosítását. a vízvezeték már bekötötték a közelmúltban épített, s még nem teljesen befejezett családi házba, s hozzáfogtak a központi fűtés szereléséhez is. a házon belül is kisebb átépítéseket hajtanak végre, hogy az ikreknek minél kényelmesebb otthonuk legyen. mire hazaérkeznek - erre előreláthatóan április végén kerül sor - már berendezve várja őket szobájuk: a székesfehérvári butoripari vállalat által készített, az enyingi áfész által megrendelt különleges gyermekbutor. hamarosan megérkezik a fehérvári áruház fiataljainak ajándéka, a négyes babakocsi is./mti/

-6-

3P

bb.10. négyszáz éves a lipicai - reményteljesebb tenyésztői szezon

i/jf/tr/pp/a/ie

1980. március 21.

évek óta csökken a Lóállomány - a gépek kiszorítják a termelésből a négylábuakat - viszont tavaly már mérséklődött ez a folyamat és remény van arra, hogy az ágazat a fokozódó anyagi érdekeltség mellett megtalálja rangos helyét az állattenyésztésben. a március közepén megkezdődött tenyésztési szezonban elsőrendű feladat a magasabb értékű, genetikailag nagyobb képességű minőségi Lóállomány továbbfejlesztése úgy, hogy a kistermelők érdeklődésével is fokozottabban számolnak. erről tájékoztatta Pál János, az országos Lótenyésztési felügyelőség igazgatója az mti munkatársát.

126 000 lovat számolnak az országban, az állomány összetétele és rendeltetése lényegesen eltér a korábbi-tól. a mezőgazdasági nagyüzemek Ló-törzstenyészteteket tartanak fenn 44 helyen, az innen kikerülő utánpótlás viszonylag nagy genetikai képességekkel rendelkezik. a nagyüzemekben azonban manapság már kevés munkalovat használnak. az ilyen erősebb, nagyobb, „test-tömegű”, lovak iránt megnőtt a kistermelők érdeklődése. tíz évvel ezelőtt még csak az összes Lóállomány egyharmada volt kezelésükben, jelenleg már több mint fele.

az újabb rendelkezések lehetővé tették a háztáji gazdák számára a Ló-tartást és ezzel sokan élnek. a vidéki fuvarozók is megtalálják számításukat és jól helyettesítik a sok helyen hiányzó teherautókat. a felügyelőség adatai szerint a legkeresettebbek a hidegvérű fajták, a muraközi-típusú igénytelenebb lovak és a különböző tenyésztésű magyar félvérek. a kistermelők tulajdonában más értékes fajtájú lovak is vannak, a régebben keresett fajták le-származottai: a nóniuszok, a gidránok és a lipicaiak. /folyt.köv./

8.45/a

- 7 -

920
7

--

bb.10./ négy száz.....folyt./-a

ujabban keresik a meleg-, és hidegvérű keresztezésű állatokat, a kistermelők a tenyésztési szezonban az állattenyésztési felügyelőség 450 állomásán ingyenesen fedeztetetik kancáikat. 1980. január 1-től emelték a vágócsikó és a vágóló felvásárlási árát, ami javított a lótar-tás anyagi érdekeltségén. egyre keresettebbek a sport-lovak, ezekből expotra is jut.

az országban 60 lovasiskola és szakosztály működik a mezőgazdasági nagyüzemek és idegenforgalmi szervek kezelésében. valamennyi agrár felsőoktatási intézményben van lovasszakosztály.

a híres lipicai fajta idén lesz 400 éves. szilvászaváradon április 23-26 között lovasrendezvényre kerül sor, egyúttal átadják az új, 60 méter hosszú és 20 méter széles fedett lovardát. megrendezik az apajpusztai és a hortobágyi lovasnapokat is. /mti/

-.-

bb.11. napenergia ,, csucsfogyasztás,, baranyában

igó/kz/a/ie

1980. március 21.

a napfény ,, csucsfogyasztására,, rendezkedtek be a mostani tavaszon a napenergiával termelő baranyai kertészetek. a mecsek-duna-dráva közötti háromszögben minden eddiginél nagyobb területen - mintegy félmillió négyzetméteren - hajtattak fólia alatt primőrátut az idén.

a nap sugárzását hasznosító zöldségtermelés a legdinamikusabban fejlődő ágazata lett a baranyai kisgazdaságoknak. jellemző a növekedésre, hogy az ötéves terv indulásakor még csak hetven ezer négyzetméter fólia alatt érleltek primőröket a megyében. a szakemberek akkor úgy vélték, hogy 1980-ig legfeljebb megkétszerezni tudják a termőterületet. most fejeződött be a fóliasátrak felállításának a kertekben, és pedig hétszerte nagyobb területen, mint a hetvenes évek derekán.

/folyt.köv./
8.55/a

- 8 -

gso 77

bb.11./ napenergia.....folyt./-a

a korai zöldség előállítására berendezkedett kertészetek ezen a héten indították utnak az első nagyobb primőr szállítmányt: paprikát, uborkát, salátát, retek és zöldhagymát. a felszabadult területen máris rakják a földbe a káposzta és a karfiol előhajtattott palántáit.

a hideg éjszakákon és a felhős nappalokon - a napfény pótlására - fűtik a fóliasátrakat. a drága olaj helyettesítésére különféle módszereket alkalmaznak a baranyai kertészetek. leginkább a kettős takarás terjedt el, a fólialeplek közé zárt levegőréteg ugyanis kitűnően szigetel. az idén először alkalmazták a vízfüggönyös fóliasátrat, ami még hatásosabb szigetelési módszernek bizonyult. sok helyütt pedig egyszerűen visszatértek az olcsó fatüzelésre. /mti/

-.-

bb.12. dróthuzás szovjet licenc alapján - termelékenység emelkedés, milliós energia-és szerszámköltség megtakarítás

csiz/kz/a/ie

1980. március 21.

a salgótarjáni kohászati üzemek huzalművében - szovjet licenc alapján - megkezdtek egy új hidegalakítási technológia, az ugynevezett hidrodinamikus dróthuzás bevezetését. mintegy harminc huzógépen - ezek állítják elő a gyáregységben évente termelt hetvenötezer tonna huzalnak több mint a felét - a szovjet technológia előírásai szerint elkészített szárszámokat szerelnék fel. a hidrodinamikus eljárással kevesebb energiával egyenletesebb méretű és szebb huzal készül. ugyanakkor egyszerűsödik a berendezések karbantartása - és megnövekszik a szárszámok élettartama. a darabonként 300 forintba kerülő kemény fémötvözetből készülő szárszámok jelenleg szinte naponta tönkremennek, az új technológiával élettartamuk meghétszereződik, tehát csak hét naponként van szükség a cseréjükre.

/folyt.köv./
9.00/a

- 9 -

gso 77

bb.12./ dróthuzás.....folyt./-a

a zömmel exportra termelő salgótarjáni dróthuzó gépek egyötöde máris a szovjet hidrodinamikus technológia szerint működik. a teljes átállítást az eredeti terv szerint december 31-re kellene befejezni, de a szeszámkészítő brigádok vállalták, hogy már október 31-én átadják az utolsó huzó szerszámokat is.

a szakemberek számításai szerint a dróthuzás folyamatossága, a kevesebb gépállás, szerszámcsere legalább öt százalékkal - tehát évi háromezeröttszáz-négyezer tonna huzallal - növeli a termelést. számottevő - a mérések szerint tíz százalékos - a várható elektromosenergia-megtakarítás: ez pedig mintegy 800 000-1 000 000 kilowatt, tehát lényegében ugyanannyi, mint korábban az összes huzó gépek csaknem egyhavi elektromosenergia felhasználása./mti/

--

bb.13. próbaüzem az új nagynyomású ajkai formaöntődében
bév/kz/a/ie 1980. március 21.

megkezdődtek az üzemi próbák hazánk első nagynyomású alumínium formaöntődéjében. az ajkai timföldgyár és alukohóban felszerelt nagynyomású formaöntőde a legkorszerűbb technológiával működik. a berendezések, ha a próba sikeres lesz még ebben az esztendőben ezer tonna formaöntvényt gyártanak. az új nagynyomású formaöntőde évi kapacitása 2700 tonna, s ezt csaknem teljes egészében exportálják. a beruházás kivitelezői tartják az előírt határidőket és költségtúllépés sem fordult elő. mindebben döntő része van az öntő szocialista brigádoknak, amelyek vállalták, hogy a hagyományos öntőde folyamatos termelése mellett részt vesznek az új öntőcsarnok szerelési munkálataiban is./mti/

--

9.05/a - 10 -

gltj

bb.14. tíznapos előnnyel: utnak indították pécsről az utolsó stúdiómagnókat a moszkvai olimpiára

han/ká/a/hgy 1980. március 21.

a mechlabor h iradástechnikai vállalat pécsi gyárából utnak indították a moszkvai olimpiára rendelt utolsó 46 stúdiómagnetofont. a fiatal gyár legkorszerűbb termékeiből, az stm 300 és stm 600 típusu berendezésekből összesen 1162-öt készítettek a nagy sporteseményre. ez volt a gyár eddigi legnagyobb megrendelése. a szállítást 1978-ban kezdték és minden egyes tétel határidő előtt rendeletési helyére érkezett. az utolsó szállitmányt is tíz nappal hamarabb vitték el a szovjet kamionok. ezzel a gyár kollektívája teljesítette egyik legfőbb kongresszusi vállalását. a szovjet fővárosban a gyár szakemberei közreműködnek a helyszíni szerelésnél, üzembehelyezésnél./mti/

--

bb.15. elhunyt deák józsef

tr/a/hgy 11980. március 21.

deák józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje - aki 1917 óta volt tagja a pártnak, életének 81. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása 1980 március 25-én délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

az mszmp ix. kerületi bizottsága
a belügyminisztérium

/mti/

--

bb.17. Lottó-nyerőszámok

mi/ok hgy 1980. március 21.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a szekszárdon megtartott 12. heti Lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

7, 38, 43, 69, 81

/mti/

--

10.40/-ok

Mej

bb.20. ünnepek, megemlékezések a tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóján

t gy/z/ok hgy 1980. március 21.

az 1919-es magyar proletárforradalom eseményeire, a tanácsköztársaság 133 dicső napjára emlékeztek pénteken szerte az országban, városokban és falvakban, ünnepi nagygyűléseken, az első magyar proletárállam létéért küzdő hősök, mártírok emlékműveinél tartott koszorúzási megemlékezéseken, ifjúsági politikai és kulturális rendezvényeken.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 61. évfordulóján koszorúzási ünnepség volt a dózsa györgy uton, a tanácsköztársaság emlékműnél.

felhangzott a himnusz, majd az emlékmű talapzatán az mszmp központi bizottsága és budapesti bizottsága nevében lakos sándor, a kb tagja, a társadalomtudományi intézet igazgatója és molnár endre, a budapesti pártbizottság titkára helyezte el koszorút. a minisztertanács nevében pullai árpád, közlekedés- és postaügyi miniszter, valamint simon pál, nehézipari miniszter koszorúzott.

a magyar népköztársaság fegyveres erő részéről kovács pál altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, pál antal, rendőrvézerőrnagy, belügyminiszterhelyettes és gáti józsef munkásőrezredes, a munkásőrség országos parancsnokának helyettese; a hazafias népfront országos tanácsa képviselőjében bondor józsef és nagy józsefné al-elnökök; a szakszervezetek országos tanácsa részéről kiss károly alelnök és martos istvánné a szot elnökségének tagja, az szbt vezető titkára; a kisz központi bizottsága nevében szabó klára, a kisz budapesti bizottságának titkára varga lászló, a kisz kb titkára; a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége nevében lakatos dezső és kakuk józsefné, az országos elnökség tagjai; a fővárosi tanács nevében csehek ferencné elnökhelyettes és bornemissza sándor, a fővárosi tanács pártbizottságának ^{első}titkára koszorúztak.

a szobor talapzatánál elhelyezték a hála és a megemlékezés virágait a főváros dolgozóinak, ifjúságának, képviselői is. az ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget./folyt.köv./

- 12 -

10.45/-ok

1130/7

bb.16. befejeződtek győzött a magyar-osztrák vízügyi tárgyalások

cser/ká/ok hgy 1980. március 21.

pénteken befejeződtek győzött a magyar-osztrák vízügyi tárgyalások. a két ország szakemberei áttekintették a határvizeken végzett, s végzendő közös munkák programját, meghatározták a legközelebbi teendőket.

mint elhangzott: a határvizeken folytatják a mederrendezési és szabályozási munkákat, a hidrológiai vizsgálatokat mindenekelőtt a rába, a pinka és a lapincs mentén. az országhatár térségében szabályozzák a rába medrét és a települések védelmére mindkét oldalon körgátakat építenek. megállapodtak abban, hogy a répce-árapasztó csatorna balparti töltését 2,5 kilométer hosszúságban megerősítik. a költséget a két ország illetékes vízügyi szervezetei közösen fedezik. ugyancsak megállapodás született arra vonatkozóan, hogy a lajta mentén, osztrák területen új osztóművet építenek. ez az osztómű a folyó árvizét 50-50 százalékos arányban megosztja a főmeder és a balparti csatorna között. a munka költségeit ugyancsak közösen fedezik.

a tárgyalások alkalmával magyar tanulmányt adtak át az osztrákoknak az ikva-hanság vízrendszer lefolyási viszonyainak javításáról./mti/

...-

bb.18. a havazás zavarokat okoz a közlekedésben

i me/gk/ok hgy 1980. március 21.

téli időjárással köszöntött be a tavasz budapestre. péntekre virradó éjszaka szinte szüntelenül havazott. reggelre 15 centis hótakaró borította a fővárost. a közterület-fenntartó vállalat munkásai - akik hetek óta a tavaszi nagytakarítást végezték, ismét havat takarítanak, homokot szórnak az uttestre. az éjszaka 75 munkagéppel takarították a főutvonalakat. reggeltől több mint 400 rendkívüli hómunkás tisztítja a hidak gyalogjáróit, a gyalogos átkelőhelyeket, a kis és nagykörut járdaszízeit.

a buszok, trolis, villamosok a sikos, latyakos utakon lassan, nehezen haladtak. a 29-es és a 128-as autóbusz reggel nem közlekedett. a 10-es villamos csak a meyeri-csárdáig szállíthatta az utasokat. a visegrádi utcában kisiklott egy 55-ös villamos és megakadályozta a 3-as, 14-es, 55-ös villamosok forgalmát. a 75-ös trolibusz vonalán - a kerepesi út-hungária körutnál - a leszakadt villamosvezeték, miatt több mint egy óra hosszú szünetelt a forgalom.

/folyt.köv./
11.10/-ok

- 13 -

1330/7

bb.18./ a havazás zavarokat .. 1. folyt./-ok

a ferihegyi repülőtér nem indított és nem fogadott gépeket a reggeli órákban.

a távolsági autóbuszok viszonylag akadálytalanul közlekedtek. csupán egyik-másik járat érkezett 10-15 perces késéssel budapestre.

az utinform reggeli jelentése szerint a látási viszonyok rosszak. az északi főutakat 2-6 centiméteres olvadt latyak borítja, helyenként jeges az utburkolat, személygépkocsival nehezen járható.

a meteorológusok szerint 1975 március 20-án volt hasonló időjárás. csütörtökön az ország északi felében téli időjárás alakult ki, ugyanakkor az ország déli, délkeleti részében folytatódott a tavaszi időjárás. az éjszakai órákban az időjárás lényegesen nem változott, továbbra is nagy különbség volt az északi és a déli országrész hőmérséklete között. az ország nyugati és déli részén hajnalban helyenként köd keletkezett, a hőmérséklet a hajnali órákban északon 0 és mínusz 4, a déli országrészekben plusz 1- plusz 5 fok között váltakozott. a leghidegebb sávonban volt.

budapesten tulnyomóan borult marad az idő, ismétlődő havazás várható. az élénk északkeleti szél megerősödik. az ország északi részén havazás, délen eső várható./mti/

-..-

bb.19. halálos közlekedési balesetek

mi/ok hgy

1980. március 21.

pécsvárad belterületén barna lászló 56 éves gépkocsivezető gereszlaki lakos személygépkocsijával elütött három, vele szemben közlekedő gyalogost, akik közül csonka anna 32 éves helyi lakos a helyszínen meghalt, kéttársas súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint barna figyelmetlenül vezette járművét. a rendőrség őrizetbe vette és ügyében folytatja a vizsgálatot.

borsod megyében az encsi vasútállomáson egy beérkező vonat elütötte orosz zoltán 39 éves műszaki szakértő miskolci lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint orosz a vonat elé szaladt. a rendőrség folytatja az ügy vizsgálatát./mti/

- 14 -

11.25/-ok

13.40
7

bb.21. volán-tourist bál

gk/pf/ok hgy

1980. március 21.

a közelmúltban megnyílt vigadó báltermében rendezik meg március 29-én a volán tourist bálját, amely a harmincas évek széchenyi-, jogász- és medikusbáljainak mintájára - a magyar állami népi együttes előadásában - attraktív nyitótáncsal kezdődik. éjjélkor a vigadó legszebb hölgységét is megválasztják, akinek „praktikus”, nyeresége: külföldi társasutazás./mti/

-..-

bb.22. a fővárosi tanács vb. közlekedési főigazgatósága

gk/ok hgy

1980. március 21.

a brfk közlekedésrendészetével egyetértésben értesíti a gépjárművezetőket, hogy előreláthatólag március 22-én 9 órától március 23-án 12 óráig betonozási munkák miatt a petőfi-hidat lezárják. a lezárás időtartama alatt a hidon csak a bkv autóbuszai közlekedhetnek./mti/

-..-

bb.23. kitüntetés

gy/gk/ok pr

1980. március 21.

sarlós zoltánnak, a magyar szocialista munkáspárt iv. kerületi bizottsága alosztályvezetőjének több évtizedes pártpolitikai munkájáért, nyugállományba vonulása alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést somogyi imre, az mszmp iv. kerületi bizottságának első titkára pénteken adta át./mti/

-..-

12.00/-ok

- 15 -

13.40
7

bb.29. időjárásjelentés

ok hgy

1980. március 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. március 21-én délben, 12.00 órakor:

változékony marad az idő

kontinensünk középső és déli vidékein alacsony nyomású légköri örvények láncolata teszi változékonyá és szokatlanul változatosá az időjárást. közép-európa fölött torlódik az északra érkezett hideg és a délről áramló meleg, nedves levegő, ennek hatására kelet-nyugat irányban több ezer kilométer hosszan elnyúló, néhány száz kilométer szélességű felhő és csapadékközpontok, illetve észak-déli irányban jelentős hőmérsékleti kontraszt alakult ki. a felhő és csapadékközpontok északi oldalán 8-10 fokkal alacsonyabb, ugyanakkor déli oldalán 3-5 fokkal magasabb a hőmérsékleti csúcserő, mint az utóbbi években ugyanezen a napon mértek átlaga. az alacsony nyomású örvények gyakran változtatják helyzetüket, emiatt egy-egy terület váltakozva a hideg, illetve meleg oldal kerül uralomra. hazánkban csütörtökön borult volt az ég, sokfelé hullott hó, havas eső, a délnyugati megyékben eső, záporosó. a péntek reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége az ország északi felén általában 10 és 20 mm között, a magasabb csúcsok környékén 20-24 mm között, a déli országrészben általában 3 és 10 mm között volt. pénteken hajnalra délen 0- plusz 5, északon 0- mínusz 5 fokra csökkent a hőmérséklet. délelőtt folytatódott a tulnyomóan borult idő, a nyugati és északi országrészben sokfelé volt újabb havazás. a hőmérséklet 11 órakor az északi országrészben mínusz 2- plusz 2. ugyanakkor délen, délkeleten plusz 3 - plusz 9 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 0,5 fok volt, 5,9 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 998 mb, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás szombat estig:

eleinte tulnyomóan borult idő, sokfelé újabb havazás, havas eső, délen eső. később időnként kissé felszakadó felhőzet, szórvaos havazás, havas eső, eső. általában élénk, napközben rövid időre erős északnyugati szél, a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában nulla- mínusz 5 fok között, északon helyenként mínusz 5 fok alatt. a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 5 fok közelében.

/mti/ a duna vízállása budapestnél 236 cm, víz hő: 6 fok.

13.30/-ok

1344

bb.25. elhunyt erdős jános

mi/ok di

1980. március 21.

erdős jános, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1931 óta volt pártunk tagja, 70 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása március 25-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp ii. kerületi bizottsága
a magyar partizán szövetség
a közalkalmazottak szakszervezete

/mti/

-..-

bb.26. kiváló kollégium

kov/st/ok di

1980. március 21.

a kisz központi bizottsága és az oktatási minisztérium kiváló kollégium címet adományozott az egri ho si minh tanárképző főiskola hámán kató kollégiumának. a kitüntető oklevelet pénteken egerben knopp andrás oktatási miniszterhelyettes adta át./mti/

bb.27. óvoda két hónappal határidő előtt

zsi/st/ok di

1980. március 21.

két hónappal a határidő előtt adták át székesfehérváron pénteken a fejér megyei állami építőipari vállalat dolgozói az ikarus gyár 200 személyes óvodáját. a pártkongresszus tiszteletére a vállalat 12 szocialista brigádjára jobb munkaszervezéssel gyorsította a könnyűszerkezetes épület összeszerelését. az épület berendezése és az óvoda udvarára tervezett játszótér és kresz-park kialakítása után, június vége helyett már április végén fogadják a gyermekeket. az ikarus gyár korszerű gyermekintézménye 30 millió forint beruházással, több ezer óra társadalmi munkával tíz hónap alatt készült el./mti/

13.55/-ok

1424

-..-
- 17 -

bb.28. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

ok di

1980. március 21.

1. „pékség-fejlesztése,, a fővárosban
2. „magyarország ma,, - vándorkiállítások idehaza és külföldön
3. riportfilm a magyar költők londoni utjáról
4. nemzetiségi bábelőadások
5. szülők matematikája
6. gida napok a pilvaxban
7. elkészült a keszthelyi szennyvitzisztító
8. közúti környezetvédelmi akció
9. már „kinőtték,, az inkubátort a székesfehérvári négyes íkrek
10. négyszáz éves a lipicai
11. napenergia „csucs-fogyasztás,, baranyában
12. dróthuzás szovjet licenc alapján
13. próbaüzem az új nagynyomású ajkai formaöntőben
14. tíz napos előnyel
15. elhunyt deák józsef
16. befejeződtek győrtt a magyar-osztrák vízügyi tárgyalások
17. lottó-nyerőszámok
18. a havazás zavarokat okoz a közlekedésben
19. halálos közlekedési balesetek
20. ünnepségek, megemlékezések a tanácsköztársaság évfordulóján
21. volán-tourist bál
22. a fővárosi tanács vb. közlekedési főigazgatósága
23. kidüntetés
24. időjárásjelentés
25. elhunyt erdős jános
26. kiváló kollégium
27. óvoda két hónappal határidő előtt
28. hirjegyzék

/mti/

14.00/ok

- 18 -

1430
g

bb.29. a településfejlesztő társadalmi munkamozgalom eddigi eredményei

i/ma/gk/dg/a/di

1980. március 21.

országszerte jelentős eredmények születtek a magyar szocialista munkáspárt xii. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére kibontakozott településfejlesztési társadalmi munkamozgalom első felében. erről tájékoztatták a hazafias népfront országos tanácsánál a napokban elkészült megyei összegzések alapján az mti munkatársát.

a társadalmi munkában gazdag hagyományokkal büszkélkedő bács-kiskun megyében a hnf ot felhívását követően 600 millió forintnyi társadalmi munkafelajánlás született. a tervek serény megvalósítása nyomán január 1-ig már 250 millió forint értékű munka testesült meg.

hajdu-biharban a pártkongresszus és történelmi sorsofrdulónk tiszteletére tett 180 millió forintnyi vállalásból mostanáig már 85 millió forint értéket teljesítettek. négy új játszótér, három közlekedési park, négy és fél kilométernyi járda, 2500 négyzetméternyi út szolgálja a lakosság mindennapi céljait, s az érintettek közérzetét, hangulatát javította a 3500 méternyi vízhálózat-bővítés is. elültettek 8500 fát és cseréjít, s önkéntes, díjazás nélküli munkával húztak fel az időjárás szeszélyeitől óvó hat autóbussz-várót. komárom megyében, ahol 147 millió forint volt az 1979-re tervezett társadalmi munka értéke a jubileumi versenymozgalom hatására végül is 161 millió forintos eredménnyel zárult az esztendő. tatabányán például az eredetileg kitűzötnél háromszor több járdát építettek, kömlődön pedig az óvoda felújításának tervét készítették el a helybeliek.

minden megyében nagy erőket összpontosítottak a bölcsődék, óvodák, iskolák bővítésére, építésére és felújítására. pest megyében 6.3 millió forint értékkel gyarapodott a gyermekintézmények hálózata, szabolcs-szatmárban ugyancsak több bölcsőde, óvoda korszerűsítéséhez adta kétkezi munkáját a lakosság.

/folyt.köv./

15.45 rj

-19-

1600

bb. 29. / a településfejlesztés... 1. folyt./rj

a hazafias népfront országos tanácsának felhívása egyetértő támogatásra talált a tanácsoknál, az intézményeknél, a vállalatoknál és a szövetkezeteknél is. az összefogás eddigi gyakorlatát továbbfejlesztve szervezéssel, szakmai és műszaki segítséggel, anyagok és gépek biztosításával támogatták a közös tevékenységet. részben ennek is köszönhető, hogy a felajánlásokat általában mindenütt időben és tervszerűen valósíthatták meg.

fejér megyében például a gyermekintézményekhez kapcsolódó felajánlások 40, a sportlétesítményekhez illeszkedőké 70, a járda- és utépitésé pedig 80 százalékban megvalósult.

hevesben, ahol a megye valamennyi települése csatlakozott a kongresszusi és felszabadulási mozgalomhoz, már 1979-ben 54 forinttal emelkedett az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke. nógrád megyében is élesztően hatott a településfejlesztő akció: amíg 1979 első félévében 32 millió forint volt, addig a második félévben pedig már 78 millió forintot tett ki a szűkebb hazájuk fejlesztéséért fáradozó munkájának értéke. a mozgalom adta lendületnek köszönhetően veszprémben 1979-ben 36 millió forinttal haladta meg a társadalmi munka értéke az előző évit. /mti/

-.-

bb. 31. kongresszusi versenyben - csapágyipari rekonstrukció szovjet segítséggel

szü/rj st/di

1980. március 21.

szovjet tervek alapján és gépi berendezésekkel kezdődött meg hazánkban 1952-ben a csapágy-gyártás, s negyedszázaddal később szintén szovjet közreműködéssel valósult meg a teljes rekonstrukció. az mszmp xii. kongresszusának tiszteletére indított munkaversenyhez a moszkvai 1-es számú állami csapágy-gyár dolgozói is csatlakoztak, s felajánlásuk határidő előtti teljesítésével újabb gyártáskorszerűsítést tettek lehetővé.

a magyar gördülőcsapágy művek diósdai gyárában már dolgozik a moszkvaiak által a kupörgő-gyártáshoz soronkívül szállított három nagy teljesítményű gép.
/folyt.köv./

15.55 rj

-20-

16os

bb. 31. / kongresszusi... 1. folyt./rj

a debreceni gyárban az újfajta kardáncsapágyak előállítását is a moszkvai 1-es számú csapágy-gyárban készített és határidő előtt szállított, ugynevezett tögörgő-hengerlő gépek beállítása tette lehetővé. eddig 170 különböző típusú és méretű csapágy előállításához szükséges hengert küldtek a moszkvaiak debrecenbe, s hozzájuk azokat a sze számokat is, amivel a hengereket használat után helyben fel tudják ujitani. a kongresszusi munkaversenyben a debreceni gyár 16 tagu edison brigádja már ezekkel a berendezésekkel termel.

annak idején a moszkvai 1-es számú állami csapágy-gyárban tanultak a magyar csapágyipar első dolgozói, a múlt év végén befejeződött rekonstrukció előtt pedig 150-en ismerkedtek meg a moszkvai gyárban a legújabb termelő berendezésekkel és technológiákkal.

az együttműködés, a tapasztalatok megismertetése, a gépek folyamatos üzembehelyezése lehetővé tette, hogy a magyar gördülőcsapágy művek a rekonstrukció alatt is évenként 7-8 százalékkal emelje termelését. a távlati fejlesztést, illetve együttműködést pedig hosszútávú műszaki-tudományos együttműködés biztosítja. /mti/

-.-

bb. 32. derkovits és dési-huber képei moszkvában - utnak indult a tárlat anyaga

lér/rj st di

1980. március 21.

a szovjetunió több városában tartanak magyar kulturális napokat felszabadulásunk 35. évfordulója tiszteletére. moszkvában a puskin muzeumban április 3-án derkovits gyula és dési huber istván műveiből nyitnak kiállítást. a tárlat anyaga pénteken indult utnak szombathelyről, ahol a savaria muzeum őrzi a magyar szocialista képzőművészet két kimagasló alakjának életművét. a moszkvába küldött mintegy száz alkotást úgy válogatták össze, hogy a nézők áttekintést kapjanak derkovits gyula és dési huber istván egész munkásságáról. /mti/

-.-

16.00 rj

-21 -

16os

bb. 33. gépi adatfeldolgozó termelőszövetkezeti társulás alakult kapuvárott
cser/st/rj di

1980. március 21.

gépi adatfeldolgozó termelőszövetkezeti társulás alakult pénteken kapuvárott 14 rábaközi termelőszövetkezet részvételével. ez az első ilyen jellegű társulás az országban. a közös gazdaságok egységes gépi adatfeldolgozást vezetnek be, amelynek rendszerét a pénzügyminisztérium szervezési intézetének észak-dunántúli csoportja dolgozza ki. az intézet kimunkálta adatfeldolgozási rendszer átfogja a termelőszövetkezetek egész gazdálkodását. az intézet végzi a gépek beszerzését és a dolgozók be-tanítását is. a termelőszövetkezetek győr-sopron megyei szövetségének tervei szerint a későbbiekben újabb gazdaságokat is bekapcsolnak a gépi adatfeldolgozó társulásba, amelynek gesztorgazdasága a csornai petőfi termelőszövetkezet. /mti/

-.-

bb. 34. elutazott manorama bhalla

rj pr di

1980. március 21.

elutazott budapestről manorama bhalla, az indiai kulturális tanács főtitkára, aki a kulturális kapcsolatok intézetében folytatott tárgyalásokat a magyar-indiai kulturális, oktatási és tudományos együttműködés továbbfejlesztésének kérdéseiről.

az indiai vendéget magyarországi tartózkodása során fogadta római rudolf, a kki elnöke, házi vencel külügyminiszterhelyettes és tóth dezső kulturális miniszterhelyettes. /mti/

-.-

bb. 35. elhunyt dr. forján gyuláné

rj pr di

1980. március 21.

dr. forján gyuláné pólya éva, a színházak központi jegyirodájának igazgatója, a magyar szabadság érdemrend és a felszabadulási jubileumi emlékérem kitüntetettje, a munkásmozgalom régi harcosa, rövid, súlyos betegség után elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása március 27-én délután fél háromkor lesz a farkasréti temetőben.

budapest fővárosi tanácsa

/mti/

-.-

16.05 rj

-22 -

16.05
p

bb. 36. a magyar higiénikusok társaságának emlékülése

t/of/rj pr di

1980. március 21.

a magyar higiénikusok társasága két évtizede alapított és minden esztendőben odaitélt fodor józsef emlékérmét dr. zsongön éva egészségügyi minisztériumi államtitkárnak, a fenyvessy béla emlékérmét pedig dr. rédey barnabás laboratóriumi főorvosnak /veszprém megyei köjál/ adományozták az idén a magyar közegészségügy területén kifejtett kiemelkedő tevékenységükért.

az emlékérmeket pénteken nyújtotta át dr. tóth béla, a magyar higiénikusok társaságának elnöke az országos közegészségügyi intézetben, ahol a társaság fodor józsef és fenyvessy béla emlékülést rendezett. felidéztek a többi között, hogy a világon először budapesten alakult meg 1875-ben a közegészségtani intézet, amely fodor józsef irányításával a magyarországi egészségügy alapjait rakta le. fél évszázaddal később fenyvessy béla - a pécsi orvostudományi egyetem közegészségtani intézetének vezetőjeként - emelte újra nemzetközi színvonalra a magyar higiénia tudományát.

az emlékülésen a kitüntettek a közegészségügy-járványügy hazai fejlődéséről, a szocialista egészségügyben betöltött szerepéről, illetőleg a hasi-fertőző megbetegedések kórformáiról, és járványügyi megelőzésük lehetőségeiről tartottak előadást; majd a résztvevők megkoszorúzták fodor józsef emléktábláját. /mti/

-.-

bb. 37. a skála-coop igazgatótanácsának ülése - gum hét a skálában

t/kg/rj pp di

1980. március 21.

eredményesen működik a 38 skála-coop áruház, tavaly 16 százalékkal növekedett forgalmuk, s az idén további 14 százalékos forgalommnövekedést terveznek - jelentették be pénteken a vállalat igazgatótanácsának ülésén, a fővárosi művelődési házban.

/folyt.köv./
16.15 rj

-23 -

16.40

bb. 37. / skála -coop... 1. folyt./rj

mint a társulás beszámolójából kitűnt, a vásárlók igényeinek magas színvonalu kielégítését a választék bővítésével a közvetlen termelői kapcsolatok javításával az átlagtól eltérő árukinálattal kívánják elérni. a korábbinál több nemzeti hét lebonyolításával is színesítik a kínálatot. ezeken a rendezvényeken egy-egy szocialista ország termékeit vásárolhatja meg a közönség.

a skála-emblemás áruházak számára külön feltételrendszert dolgoztak ki, amely a bőséges választék mellett az esztétikus belső elrendezést, az udvarias kiszolgálást és a magas színvonalu szakmai képzettséget is magában foglalja. valamennyi árucsoportra külön szakmai bizottság is alakult, amely a beszerzésnél, az áruk kiválasztásánál és a különféle akciók szervezésénél tevékenykedik. új áruházak lépnek be idén a skála-coop hálózatba, így a komlói és a várpalotai áfész áruházát alakítják át a skála követelményeinek megfelelően.

x x x

a skála-coop vállalat és a moszkvai gum nagyáruház vezetői pénteken hosszulejáratu megállapodást írtak alá a skála budapest nagyáruházban. ennek alapján a budapesti skála áruház megrendezi a gum áruház hetét, a moszkvai gum áruházak pedig skála hetet tartanak.

a skála-coop eddig is sikeresen szervezett nemzeti heteket, ndk-beli, lengyel, román, csehszlovák áruk forgalmazására, s a mostani megállapodás a szovjet fogyasztási cikkek nagyobb arányu eladását teszi lehetővé, elsősorban ruházati cikkekből és különféle háztartási gépekből. hasonló magyar termékeket a moszkvai közönség vásárolhat majd a skála hét alkalmával. az árualap összesített értéke 250 millió forint. az elképzelés szerint a szovjet fővárosban a skála hetet az olimpia előtt rendezik meg, budapesten pedig ősszel mutatkozik be a gum.

a megállapodás alapján ezentúl minden évben megrendezik a gum, illetve a skála hetet a két ország fővárosában, s nálunk valamennyi más skála áruházban is. az együttműködés kiterjed szakmai tapasztalatcserére és csereüdvöztetésre is.

a megállapodást demján sándor, a skála-coop és andrej kucsurov, a gum áruház vezérigazgatója írta alá. /mti/

.-.

16.20 rj

-24 -

16³⁰

bb. 38. energiatermelő -erdők- a medosz központi vezetőségének ülése

t/jf/rj pp di

1980. március 21.

a nyersanyagok között ismét mind ragosabb helyet kap a fa; több forgácslapot készítenek belől és fűtésre is jobban kihasználják. várhatóan gazdaságosabb lesz afakitermelés is, - állapította meg pénteken a medosz központi vezetősége. az ülésen királyi ernőnek, a mém erdészeti és faipari hivatala vezetőjének előterjesztése alapján az erdőgazdálkodás helyzetét és a fejlesztés lehetőségeit vitatták meg.

a szakemberek szerint a következő években egyenletesen növelhető a hazai erdőgazdasági termelés, de csak abban az esetben, ha a gépparkot korszerűsítik. jelenleg egész sor speciális berendezést nélkülöznek az erdészetek, a mém szorgalmazza gépláncok és géprendszerek hazai gyártásának megindítását és a hazai erdőgazdaságok saját erőből is igyekeznek javítani a műszaki színvonalon. erre azért is van szükség, mert a fa komplex hasznosítását a jelenlegi technika nem teszi lehetővé. az erdőkben például ottmarad a hulladékfa, értéktelenné válik, ez ellen egyelőre csak annyit tehetnek: nagy kedvezményel a lakosság rendelkezésére bocsátják a hulladékot.

átfogó program szerint telepítik a gyorsan növő fafajokot. husz év alatt 100 ezer hektáron serdült nyárerdő. jelenleg 120 ezer hektárnyi nyárfa van az országban. ezek az erdők 1.3 millió köbméter fát adnak, néhány év múlva azonban legalább 2 millió köbméterre lesz szükség. ezért egy második nyárültetési akciót terveznek; 1995-ig további 100 ezer hektárt telepítenek be ezzel a gyorsan növő fával.

világszerte szorgalmazzák a szakemberek a fa energiájának fokozottabb hasznosítását. különféle megoldásokkal kísérleteznek. a hazai szakemberek is számolnak a fotoszintézis által termelt energia fokozott hasznosításával; erre a célra az akác jön számításba, amely gyorsan nő és viszonylag magas az energiataralma. elképzelések szerint, amennyiben sikerül az elkövetkező két évtizedben újabb akác erdőket telepíteni, illetve a már meglévő akácosokat „felújítani”, úgy 150.000 hektárról folyamatosan mintegy 30 millió köbméter faanyaghoz jutnának. ennek energiataralma 22 millió tonna szilárd tüzelőanyagának felel meg. a telepítési költségek tisztesen térülnének meg. az illetékes erdészeti kutatók és szakemberek átfogó tanulmányt készítenek a program megalapozására.

/folyt.köv./
16.35 rj

-25-

16³⁰

bb. 38. / energiatermelő... 1. folyt./rj

fontolóra veszik a legelőterületek részleges fásítását is, ily módon ugyanis növelhetik a gyepek biológiai értékét és mellette értékes faanyaghoz jutnának a réteken-legelőkön gazdálkodó mezőgazdasági üzemek. de itt is alapelv a fásításra kijelölt területek semmiképpen nem csökkenthetik a növénytermesztők vagy akár az állattartók lehetőségeit.

a központi vezetőség megállapította: az erdőművelésben a gépésítés fejlődésével arányosan kevesebb baleset fordul elő. ezek is mindinkább felelőtlenséggel, vagy - esetenként - tudatlansággal magyarázhatók. a gazdaságok bevezették az ugynevezett tanpályás oktatást, ahol a munkavédelmi fogásokat sajátíthatják el az erdei munkások. kedvezőtlen jelenség viszont, hogy a munkahelyi vezetők, művezetők sokszor eltűrik a fegyelmezetlenségeket s ez még mindig balesetekhez vezet. ezért a jövőben fokozottabban meg követelik tőlük a szabálytalankodók felelősségrevonását.

az állami erdőgazdaságok idén adják fennállásuk óta a legtöbb kitermelt fát. a fenyőt, amelynek behozatalát némileg korlátozzák, igyekeznek majd lombos fajokkal helyettesíteni. /mti/

.-

bb. 39. zöldségtermesztési társaság alakult kecskeméten

k/rj ká di

1980. március 21.

a zöldségtermesztés fejlesztésére, az ellátás minőségének javítására, a piaci információk áramoltatásának meggyorsítására, a tudományos eredmények gyakorlati alkalmazásának elősegítésére, 18 érdekelt zöldségtermesztési rendszer, agráripari egyesülés, társulás, feldolgozó- és forgalmazó kereskedelmi vállalat, szaporítóanyag termelő szervezet, továbbá kutatási intézmény közreműködésével, zöldségtermesztési társaság kezdte meg működését kecskeméten. a társaság a kecskeméti zöldségtermesztési kutató intézet irányításával látja el feladatát. a szervezet munkája iránt máris nagy az érdeklődés, az alapítók további belépőkkel számolnak. /mti/

.-

16.50 rj

-26-

H⁰⁰

bb. 40. irodalmi, művészeti, tudományos alkotások védelme

t/me/gk/rj pr di

1980. március 21.

pénteken budapesten befejeződött a szerzői jogi társaságok nemzetközi szövetsége jogi és törvényhozási bizottságának ülése. a háromnapos tanácskozáson a bizottság tagjai - európai és tengerentúli országokból érkezett szakemberek -, valamint az unesco és a szellemi tulajdon világszervezetének képviselői megvitatták az irodalmi, művészeti, tudományos alkotások nemzetközi cseréjének és védelmének időszerű kérdéseit.

amint ficsor mihály, a magyar szerzői jogvédő hivatal főigazgatója az mti munkatársának elmondta, az ülésen megállapították: a szerzői jog megújulásának újabb szakaszát éli. nem értenek egyet azokkal, akik úgy vélik: a szerzői jog válságban van. igaz ugyan, hogy a korszerű eszközök: hang- és képrögzítő készülékek, számítógépek, kábeles tévé, műhold alkalmazása számos jogi problémát vet fel, ezek megoldása azonban nem lehetetlen. éppen a szerzői jog hivatott arra, hogy védelmezze az irodalmi, művészeti és tudományos műveket, s ösztönözze ezek alkotását. a bizottság ezen az ülésen is foglalkozott a műholdak és a kábeles televízió segítségével közvetített tévéműsorok szerzői jogi kérdéseivel. felhívta a figyelmet a nemzetközi egyezmények következetes végrehajtására és a nemzeti jogi szabályozás továbbfejlesztésére vonatkozó feladatokra.

a résztvevők tájékoztatták a bizottságot, milyen lépéseket tesznek országaikban a hang- és képrögzítő berendezésekre, az üres kazettákra és szalagokra vonatkozó jogdíj- hozzájárulás bevezetésére. az ilyen hozzájárulás bevezetését egyezményes kötelezettségként határozta meg a berni unió végrehajtó bizottsága tavaly októberben párizsban tartott ülésén.

élénk vitát váltott ki a szerzői jogok nemzetközi forgalmának megkönnyítésére és a jogdíjak adóterhének csökkentésére vonatkozó egyezmény, amelyet tavaly a madridi diplomáciai értekezleten dolgoztak ki. a tőkés országok ragaszkodtak ahhoz, hogy a szerző lakhelyén adózzék. ez kedvezőtlen volt a fejlődő országok számára, mivel ők nagy mennyiségű tankönyvet és szakkönyvet importálnak az egykori gyarmattartó országokból, ők viszont nem exportálnak szerzői alkotásokat. madridban a fejlődő országoknak - a szocialista országok támogatása révén - sikerült elismertetniük adóztatási jogukat. így azonban felmerült a kettős adóztatás veszélye, amely visszaszoríthatja a nemzetközi kulturális cserét. ezért az egyezményben részt vevő államok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a kettős adóterhet egyoldalú intézkedéssel vagy kétoldalú megállapodással megszüntetik. az egyezménynek ezek a rendelkezései megfelelnek a helsinki záróokmányban vállalt kötelezettségeknek, vagyis, hogy az aláíró államok megszüntetik a kulturális értékek nemzetközi cseréjének jogi természetű technikai akadályait. a bizottság egyetelműen állást foglalt az egyezményhez való csatlakozás és ennek következetes végrehajtása mellett.

/folyt.köv./v

16.55 rj

-27-

H¹⁰

bb. 40. / irodalmi... 1. folyt./rj

a fejlődő országok folklórjának jogi védelme is napirenden szerepelt. a fejlődő országok ugyanis - kulturális kincsként - népművészeti alkotásaikat ajánlhatják a világnak. a fejlett országokban fel is használják ezeket az értékeket, főleg a folklórzenét dobják piacra hanglemezeken, kazettákon. érthető, hogy az afrikai, ázsiai és a dél-amerikai országok igényelték: terjesszék ki a szerzői jogvédelmet és a jogdíjfizetési kötelezettséget a népművészeti alkotásokra is. a bizottság állást foglalt amellett, hogy a fejlődő országokban indokolt lehet a jogvédelem kiterjesztése és jogos az az igény, hogy e területen is ésszerű kedvezményeket kapjanak - mondotta befejezésül a főigazgató. /mti/

-.-

bb. 42. kitüntetés

sl/rj pp di

1980. március 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa török jánosnak, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete alelnökének 85. születésnapja alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést pénteken jakab sándor, a szot főtitkárhelyettese adta át. az átadásnál jelen volt brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke. /mti/

-.-

bb. 50. tsz-jubileum

pp/rj

1980. március 21.

megalakulásának 30. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a székesfehérvári „szabad élet”, termelőszövetkezet tagsága. varjas gyula, a szövetkezet állami-dijas elnöke ismertette a nagyüzem 30 év alatt megtett útját. míg a gazdaság az ötvenes évek első felében 20 mázsa búzát termelt hektáronként a jelenlegi ötéves terv első négy esztendejében átlagosan 56 mázsa termést ért el. az ünnepi közgyűlésen részt vett és felszólalt román páál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. /mti/

-.-

17.00 rj

-28-

17/5

bb.41. az elte és a pest megyei tanács együttműködési megállapodása

bam/mi/p st di

1980. március 21.

pest megye - de főként a népes agglomeráció - oktatási intézményei pedagógushiánnyal küszködnek. a tanács sokféle formában, szolgálati lakással, egyetemi ösztöndíjjal, s más módon is igyekszik megteremteni a pályakezdés kedvező feltételeit, ahhoz, hogy ez a törekvés az eddiginél jobb eredménnyel járjon, jelentős segítséget adhat az az együttműködési megállapodás, amelyet az ötvös lóránd tudományegyetem és a pest megyei tanács vezetői pénteken írtak alá budapesten.

a megállapodás értelmében kölcsönösen segítik egymás tevékenységét az oktatási, a közművelődési, a kutatási és a szakember utánpótlási feladatok megoldásában. az elte - egyebek között - tematikákat dolgoz ki különböző iskolák, tanfolyamok, továbbképző előadásorozatok számára. résztvesz a megyei pedagógusok továbbképzésében, tájékoztatja az egyetemen továbbtanulni szándékozókat a felvételi lehetőségekről és a felkészülési tudnivalókról. a megyei tanács vállalja, hogy évente 60-80 egyetemi hallgatóval köt ösztöndíj-szerződést, elsősorban a bölcsész-, a jogi és a természettudományi karon tanuló munkásszarmazású fiatalokkal. a tanács művelődési osztálya a pályázat utáni időszakban folyamatosan tájékoztatja az elhelyezkedni kívánó friss diplomásokat, a még betöltetlen állásokról.

az elte lehetővé teszi, hogy a pest megyei középiskolai tanárok részt vehessenek az egyetemen folyó kutató munkában, a megye viszont az oktatási módszerek fejlesztéséhez kéri az elte tanárainak és hallgatóinak segítségét. az együttműködés gyakorlati végrehajtására éves terveket készítenek. /mti/

-.-

bb.43. eger története - újjárendezett kiállítások

kov/st/p di

1980. március 21.

az egeri vár gótikus palotájában pénteken dr. boros sándor kulturális miniszterhelyettes megnyitotta az újjárendezett és kibővített vártörténeti állandó kiállítást. a gazdag tárlat a 11. századtól a 18. századig idézi föl a nemzeti történelmünk nevezetes eseményeit őrző egeri vár életét. helyet kaptak benne az újabb feltárások során előkerült tárgyi emlékek, s az anyagot a legfrissebb tudományos eredmények alapján rendezték át. a vártörténeti kiállítás korszerű világitást kapott és a termék fűtését a tárgyakhoz alkalmazkodóan oldották meg. /mti/

-.-

16.55/p

-29-

17/5

bb.44. majolika korsó és készletcsökkentő eljárás - fiatal alkotók díjazása a finomkerámia művekben

i gl/z/pp/p di

1980. március 21.

a bőség zavarával küzdöttek idén a bírálók a finomkerámia ipari művek „alkotó ifjúság” pályázatán, melynek díjkiosztására pénteken került sor a vállalat budapesti központjában. összesen 168 pályamunka érkezett és ezúttal a műszaki tervek és az izléses vagy éppen formabontó dísz tárgyak mellett értékes gazdasági megoldásokkal rukkoltak ki a résztvevők.

az alkotó kollektívák közül a romhányi építési kerámiagyár három fiatalja került az első helyre. az általuk kidolgozott tervezési módszerrel az eddiginél pontosabban határozható meg az egyes termékek költségei és a termékek - gyártásuk gazdaságosságát tekintve - ésszerűbben rangsorolhatók a tervezésnél.

az alföldi porcelángyár két fiataljának új készletszámítási módszerével pedig egy esztendő alatt tíz-tizenöt millió forinttal csökkenthetők a gyár készletei./mti/

.-.

bb.45. kovács éva kerámikusművész kiállítása gödöllőn

bam/mi/st/p di

1980. március 21.

kovács éva kerámikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken a gödöllői helytörténeti gyűjtemény épületében. a tárlaton mintegy 40 népi ihletésű színes kerámiafigura látható. a fővárosban élő művész modern vonalú étkezőkészleteket, fedeles edényeket, kannákat, csészéket, tányérokat is bemutat.

kovács éva 1962-ben fejezte be tanulmányait az iparművészeti főiskolán, borsos miklós szobrászművész tanítványaként. önálló kiállításon 1977-ben szerepelt először a nagyközönség előtt, azóta számos hazai és külföldi tárlaton vett részt. kerámiaedényeit bemutatták a kanadai torontóban 1973-ban rendezett iparművészeti világkiállításon./mti/

.-.

17.0/p

-30-

1430

bb.46. már ötvenezer tonna polipropilént gyártottak

hag/st/p di

1980. március 21.

a tervezettnél tíz nappal korábban, péntekre elkészült az ötvenezredik tonna műanyag a leninvárosi tiszai vegyikombinát csaknem két éve dolgozó polipropilén gyárában. a gyáregység szocialista brigádjai az előirányozottnál gyorsabb feifuttatással, a karbantartás jó megszervezésével, valamint a technológiai folyamatok optimális vezérlésével eddig a tervezettel szemben mintegy félezer tonnás előnyre tettek szert. termékük nemcsak itthon, hanem külföldön is kelendő. az üzem megindulása óta huszonhárom országban összesen csaknem huszonkétezer tonnával szállítottak belőle./mti/

.-.

bb.47- az építők teendőiről, a pedagógusok feladatairól -tanácselnöki értekezlet a parlamentben

t az/gg/pr/p ie

1980. március 21.

az államigazgatás „vezérkarát”, a megyei tanácselnököket tájékoztatta a legsürgetőbb tennivalókról a parlamentben pénteken tartott tanácselnöki értekezleten a kormány két tagja, ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési, valamint polinszky károly oktatási miniszter.

az építők legfontosabb tennivalóiról szólva a tárca vezetője elemezte a lakásépítés helyzetét, a házgyári kapacitás kihasználásának lehetőségeit, kitérve az építőanyagipar feladataira is. hangsúlyozottan szólt a miniszter azokról a tennivalókról, amelyek túlnőnek a közigazgatási határokon, s az ország építőipari vállalatainak összefogását kívánják meg. a szakmai hozzáértés jelentőségét hangsúlyozta, említést téve arról, hogy a technológiai előrelépés mellett ez lehet és lesz az építőipari munka legnagyobb tartaléka. korszerűsödik a technika, s korszerűsíteni kell a munkaszervezést is. a lényeg: a legnehezebb feladatokra a legkorszerűbb technikát kell mozgósítani, semmiféle helyi érdek nem ingathatja meg a központi elgondolások valóra váltásán munkálkodókat, mind a lakóház-építéseket, mind az egyéb építőipari feladatokat a népgazdaság célkitűzéseire kell igazítani. a tárca ennek az elvnek az érvényesítésére törekszik, s ehhez a tanácsok támogatását kéri - hangsúlyozta a miniszter.

/folyt köv./

17.15/p

-31-

1435

bb.47./az építők,,,folyt./p

szóba került a tanácskozáson az engedély nélküli építkezések témája is. ábrahám kálmán utalt arra, hogy az országgyűlés téli ülészakán is felszínre került - egyik inerpelláció témája volt - az engedély nélküli építkezések dolga, a balaton-környéki táj oltalmának halaszthatatlan teendője. a tanácsok nem lehetnek elnézőek - hangsúlyozta a miniszter - az idevágó rendeletek szerint kell eljárniok, a fegyelmezetlenséget szigorúan megtorolniuk. az építő-épített állampolgártól s a hivataltól egyaránt meg kell követelni, hogy tiszteletben tartsa a települések arculatát, karakterét klasszikusan kidomborító terveket.

a tanácselnökök értekezletén polinszky károly a mind népesebb diákkorosztályok tanulmányainak előkészítéséről számolt be. emlékeztet, hogy a kormány, a központi népi ellenőrzési bizottság széleskörű és körültekintő vizsgálata alapján a közelmúltban mérlegelte, hogy mit kell tenniök a tanácsoknak - az ország legtöbb vidékén a társadalom segítőkészségére is támaszkodva - az általános iskolai hálózat gyarapításáért. az idén a tetőzéshez közeledik a demográfiai hullám. átcsap az alsó-foku tanintézmények küszöbén, s a következő években egyre több gyerek kezd meg tanulmányait az általános iskolákban.

a miniszter a feladatok közül elsőként a tankötelezettség érvényre juttatását említette. elmondotta; aggasztó, hogy a legutóbbi tanévben ezer tankötelesekoru gyermek beiratását mulasztották el a szülők, hozzátéve, hogy ilyen esetekben a tanácsi tisztviselők feladata helyrehozni e mulasztást. polinszky károly rávilágított arra, hogy a nehezülő helyzetben sem sülyedhet az oktatás színvonala. jóllehet esztendőről-esztendőre újabb tantermekkel bővül az általános iskolai hálózat, a zsufoltság alig-alig enyhül, ám a pedagógusoknak mindent meg kell tenniök, hogy a gondjaikra bizott cseperedő nemzedék szert tegyen mindama tudásra, amit a tantervek előírnak.

a miniszter kitért arra, hogy napjainkban főként a városok vonzáskörzetében a legnagyobb az iskolai hiány, amelyet az építőipar a könnyűszerkezetes, olcsó építési eljárások, technológiák alkalmazásával igyekszik is enyhíteni.

/folyt köv./

17.20/p

14^{uo}
p

-32-

bb.47./ az építők.....2.folyt/p

nagy lehetőségek rejlenek a szervezésben: a középiskolai tantermek átmeneti igénybe vételével, a kulturális intézmények oktatási célra is alkalmas helyiségeinek birtokba vételével enyhíthetők a gondok. az oktatási tárca vezetője részletezte azokat a feladatokat, amelyek a főváros, s a megyék tanácsaira hárulnak a kisdiákok étkeztetése, napközi felügyelete terén, taglalta az iskolai körzetesítés tennivalóit, a pályakezdő pedagógusok munkába állításának tapasztalatait is. /mti/

-.-

bb. 48. emlékezés ortutay gyulára

t/km/rj pr ie

1980. március 21.

születésének 70. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek ortutay gyula akadémikus sirjánál pénteken, a mező imre uti temetőben.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának koszoruját deák livia és garai gábor, a kb tagjai, az elnöki tanács koszoruját barcs sándor az elnöki tanács tagja és horeczky károly, az elnök tanács titkárságának vezetője helyezte el a sorra. a hazafias népfront országos tanácsa részéről gosztonyi jános alelnök és molnár béla titkár, az oktatási minisztérium képviselőjében hanga mária miniszterhelyettes és tar-nóc márton főosztályvezető helyettes, a magyar tudományos akadémia nevében harmatta jános akadémikus, a nyelv- és irodalomtudományok osztályának elnöke helyettese koszoruzott. az elte koszoruját székely györgy rektorhelyettes és diószegi istván dékán, az tit koszoruját ádám györgy elnök és kurucz imre főtitkár, a néprajzi társaság koszoruját tálasi istván akadémikus, elnök és balassa iván alelnök helyezte el a sirra. megkoszoruzták a sirt az ortutay-család tagjai, valamint ortutay gyula egykori pályatársai, barátai, tisztelői.

a koszoruzási ünnepség az internacionalá hangjaival ért véget.

/folyt.köv./

17.30 rj

14us
p

-33 -

bb. 48. / emlékezés... 1. folyt./rj

a nemzetközi híró néprajztudós születésének 70. évfordulóján felavatták sírmlékét is, ortutay tamás alkotását. beszédében - a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományi osztálya és a magyar néprajzi társaság nevében - tálasi istván idézte fel ortutay gyula alakját, a tudóst, a politikust és az államférfit arányosan ötvöző személyiségét, a nép kultúrájának, értékeinek megismerése, elismerése és szeretete egyesült benne a nép felemelkedésért küzdő közéleti emberrel. gazdag tudományos munkásságával a magyar néprajznak, mint szaktudománynak szinte világszerte ismert és értékelt nagykövetévé vált. fáradhatatlan munkálkodott azért, hogy a szaktudomány eredményei közkinccsé váljanak a világ népeinél, részt vállalt a hazai néprajzi kutatások összehangolásában, megszervezte a múzeumok és a műemlékek országos központját, s ezáltal a magyar muzeológiát is világszintre emelte.

az ötvös Loránd tudományegyetem nevében székely györgy emlékezett ortutay gyula oktató-nevelő tevékenységére, a tanítványok nevében nagy ilona idézte ortutay gyula emlékét. /mti/

-.-

bb. 49. Lengyel gyula-emlékérem adományozása

sl/rj pp

1980. március 21.

pénteken a pénzügyminisztériumban faluvégi lajos pénzügyminiszter a szocialista pénzügyek fejlesztésében és a pénzügyi irányítás korszerűsítésében kifejtett tevékenységük elismerésé-
ként - a tanácsköztársaság pénzügyi népbiztosa tiszteletére alapított - Lengyel gyula-emlékéremet adományozott filipszky zoltánnak, a pénzügyminisztérium főosztályvezetőjének és szabó balázsnak, az i. istván közgazdasági szakközépiskola igazgatójának.

ugyancsak pénteken avatták fel a győri lengyel gyula közgazdasági szakközépiskolában az iskola névadójáról készült domborművet, az alkotást, melyet veszprémi imre szobrászművész készített, kállai lajos pénzügyminiszterhelyettes adta át az iskola igazgatójának. /mti/

-.-

17.35 rj

-34-

1445

bb. 54. hétfőn kezdődik a magyar szocialista munkáspárt xii. kongresszusa

i/ma/rj pr ie

1980. március 21.

március 24-én, hétfőn délelőtt 10 órakor az építők rózsza ferenc művelődési házában megkezdődik a magyar szocialista munkáspárt xii. kongresszusa. a párt szervezeti szabályzatának megfelelően az elmúlt hetekben-hónapokban rendben megtörténtek az előkészületek: a kongresszusi irányelveket megvitatta tanácskoztak az alapszervezetek, s lezajlottak a budapesti kerületi, a városi, járási és a megyei pártértekezletek. a kommunisták tanácskozásain megválasztották a vezető testületeket, és a kongresszusi küldötteket. a párt legfőbb testületének tanácskozásán az mszmp több mint 800 ezer tagjának képviselőiben 767 küldött vesz részt.

a kongresszus megvonja az 1975-ben megtartott xi. pártkongresszus óta végzett munka mérlegét; számot ad a határozatok végrehajtásáról, az elért fejlődésről. kijelöli a következő időszak teendőit, utmutatást adva a feladatok végrehajtásához. az mszmp központi bizottsága - korábbi határozatának megfelelően - az alábbi napirendet javasolja a kongresszusnak:

- 1./ a központi bizottság beszámolója,
- 2./ a központi ellenőrző bizottság beszámolója,
- 3./ a fellebbviteli bizottság jelentése.

a kongresszus feladata továbbá, hogy megválassza a párt vezető szerveit.

a kongresszuson - amely nemcsak a párttagság, hanem egész népünk érdeklődésére számottartó esemény - a küldötteken kívül sok meghívott is részt vesz. a párt legfőbb fórumán ott lesznek a kormány tagjai, több országos főhatóság vezetője, a tömegszervezetek és mozgalmak vezetői. meghívták a tanácskozásra a magyar munkásmozgalom számos régi harcosát, valamint a tudományos és művészeti élet több jeles személyiségét, a szocialista építőmunkások élenjáró képviselőjét. köztük jónéhány párton kívülit is.

/folyt.köv./

17.50 rj

-35-

1800

bb. 54. / hétfőn kezdődik... 1. folyt./rj

A nemzetközi kommunista és munkásmozgalom megtisztelő figyelemmel kíséri majd pártunk xii. kongresszusának munkáját, a hagyományokhoz híven számos testvérpárt képviselői is résztvesznek a tanácskozáson. a szocialista országok testvérpártjainak delegációin kívül budapestre várják a többi európai ország kommunista és munkáspártjainak küldöttségeit is.

a kongresszus felelősségteljes, nagy munkáját figyelemmel kísérik egész közvéleményünk; a sajtó, a rádió, a televízió naponta részletesen beszámol a tanácskozás minden jelentősebb mozzanatáról. a rádió folyamatosan beszámol a kongresszus eseményeiről. a kossuth-adón hétfőn délelőtt 9.55 órától egyenes adásban közvetítik az ünnepélyes megnyitót és az mszmp központi bizottságának beszámolóját, amelynek kádár jános az előadója, majd naponta a déli krónikában, az esti magazinban és a 22.00 órás híradásban hangképekkel, tudósításokkal, összefoglalókkal tájékoztatják a hallgatóságot. a televízió hétfőn rendkívüli adásnapon jelentkezik: 17 óra 30 perckor felvételről a megnyitót, valamint az mszmp központi bizottság első titkárának előadói beszédét közvetíti. este 21.15 órai kezdettel a hozzászólásokból sugároz összefoglalót. keddtől-csütörtökig minden este kongresszusi tudósítással jelentkezik a televízió, az összefoglalókat másnap délelőtt megismétli.

a nemzetközi közvélemény szintén élénk érdeklődéssel tekint az mszmp xii. kongresszusa elé. a tanácskozás alkalmából számos külföldi sajtóorgánium, rádió- és tévéállomás, hírügynökség küldött budapestre külön tudósítót, akik - a hazánkban akkreditált állandó tudósítókkal együtt - rendszeresen beszámolnak majd a magyar párt legfőbb fórumának eseményeiről. /mti/

-.-

bb. 52. székfoglaló előadás

pá/rj pr pp

1980. március 21.

bihari ottó, a magyar tudományos akadémia rendes tagja „hatalom és egyetértés /a szocialista államszervezet és a területi munkamegosztás/”, címmel székfoglaló előadást tartott pénteken a magyar tudományos akadémián. /mti/

-.-

18.00 rj

-36-

1810

bb.20./ ünnepségek a tanácsköztársaság...1.folyt/p

a csepeli szikratáviró emlékmű fölavatása

a csepeli kossuth lajos utca-korvin ottó utca találkozása március 21-től történelmi emlékhely: itt avatták fel pénteken több mint ezer kerületi dolgozó, diák- és munkásfiatal jelenlétében a szikratáviró emlékművet, amelyet a XXI. kerületi, valamint a csepel vas-és fémművek pártbizottsága emelt a nagymultu munkáskerület kapujában.

a himnusz hangjai után ernst Antal, az mszmp csepel művek bizottságának első titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit, köztük borbély sándort, az mszmp központi bizottságának titkárát, méhes lajost, az mszmp kb tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát, ott volt biró gyula, az mszmbt főtitkára, valamint a fegyveres testületek képviselői. jelen volt leonyid jagodovszkij, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa és vlagyimir ivanovics szivenok vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka.

véghelyi andor, a XXI. kerületi pártbizottság első titkára avatta föl az emlékművet, amely a szikratáviró eredeti helyétől mindössze 2 kilométerre szimbolizálja a magyar tanácsköztársaság és a fiatal szovjet állam kapcsolatát. a vilt tiber munkácsy-dijas szobrászművész tervei alapján készült csaknem 50 méter magas stilizált rádiótornyos valóságos rádióösszeköttetés megteremtésére is alkalmas lesz.

- „veletek a sikerben, a győzelemben, de veletek a küzdelemben is! előre! töretlenül csak előre!”, ezt üzenté vlagyimir iljics lenin a magyarországi proletáriátusnak, a magyar tanácsköztársaságnak 1919. március 22-én a győztes forradalom másnapján a csepeli szikratávirón, -idézte fel a 61 évvel ezelőtti eseményeket véghelyi andor, majd így folytatta:

-akkor, abban a pillanatban e szavak azt jelentették, hogy a nagy októberi szocialista forradalom hatásaként egy másik ország elnyomott munkásosztálya is követi oroszországi munkástevérei példáját. a magyar tanácsköztársaság híre reményt adott a világ forradalmi erőinek, hogy az első győzelmet újabbak követik. ezért fogadták lelkesen európa munkásai, s szinte mámoros ünnepléssel moszkvában a budapestről érkező híreket.

/folyt köv./
17.55/p

-37-

1850
3P

bb. 54. / hétfőn kezdődik... 1. folyt./rj

A nemzetközi kommunista és munkásmozgalom megtisztelő figyelemmel kíséri majd pártunk xii. kongresszusának munkáját. a hagyományokhoz hiven számos testvérpárt képviselői is résztvesznek a tanácskozáson. a szocialista országok testvérpártjainak delegációin kívül budapestre várják a többi európai ország kommunista és munkáspártjainak küldöttségeit is.

a kongresszus felelősségteljes, nagy munkáját figyelemmel kísérik egész közvéleményünk; a sajtó, a rádió, a televízió naponta részletesen beszámol a tanácskozás minden jelentősebb mozzanatáról. a rádió folyamatosan beszámol a kongresszus eseményeiről. a kossuth-adón hétfőn délelőtt 9.55 órától egyenes adásban közvetítik az ünnepélyes megnyitót és az mszmp központi bizottságának beszámolóját, amelynek kádár jános az előadója, majd naponta a déli krónikában, az esti magazinban és a 22.00 órás híradásban hangképekkel, tudósításokkal, összefoglalókkal tájékoztatják a hallgatóságot. a televízió hétfőn rendkívüli adásnapon jelentkezik: 17 óra 30 perckor felvételről a megnyitót, valamint az mszmp központi bizottság első titkárának előadói beszédét közvetíti. este 21.15 órai kezdettel a hozzászólásokból sugároz összefoglalót. keddtől-csütörtökig minden este kongresszusi tudósítással jelentkezik a televízió, az összefoglalókat másnap délelőtt megismétli.

a nemzetközi közvélemény szintén élénk érdeklődéssel tekint az mszmp xii. kongresszusa elé. a tanácskozás alkalmából számos külföldi sajtóorgánus, rádió- és tévéállomás, hírügynökség küldött budapestre külön tudósítót, akik - a hazánkban akkreditált állandó tudósítókkal együtt - rendszeresen beszámolnak majd a magyar párt legfőbb fórumának eseményeiről. /mti/

--

bb. 52. székfoglaló előadás

pá/rj pr pp

1980. március 21.

bihari ottó, a magyar tudományos akadémia rendes tagja „hatalom és egyetértés /a szocialista államszervezet és a területi munkamegosztás/”, címmel székfoglaló előadást tartott pénteken a magyar tudományos akadémián. /mti/

--

18.00 rj

-36-

1810

bb.20./ ünnepségek a tanácsköztársaság...1.folyt/p

a csepeli szikratáviró emlékmű fölavatása

a csepeli kossuth lajos utca-korvin ottó utca találkozója március 21-től történelmi emlékhely: itt avatták fel pénteken több mint ezer kerületi dolgozó, diák- és munkásfiatal jelenlétében a szikratáviró emlékművet, amelyet a XXI. kerületi, valamint a csepel vas-és fémművek pártbizottsága emelt a nagymultu munkáskerület kapujában.

a himnusz hangjai után ernst antal, az mszmp csepel művek bizottságának első titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit, köztük borbély sándort, az mszmp központi bizottságának titkárát, méhes lajost, az mszmp kb tagját, a budapesti pártbizottság első titkárát, ott volt biró gyula, az mszmbt főtitkára, valamint a fegyveres testületek képviselői. jelen volt leonid jagodovszkij, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa és vlagyimir ivanovics szivenok vezérezredes, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka.

véghegyi andor, a XXI. kerületi pártbizottság első titkára avatta föl az emlékművet, amely a szikratáviró eredeti helyétől mindössze 2 kilométerre szimbolizálja a magyar tanácsköztársaság és a fiatal szovjet állam kapcsolatát. a vilt tiber munkácsydijas szobrászművész tervei alapján készült csaknem 50 méter magas stilizált rádiótorony valóságos rádióösszeköttetés megteremtésére is alkalmas lesz.

„veletek a sikerben, a győzelemben, de veletek a küzdelemben is! előre! töretlenül csak előre!”, ezt üzenté vlagyimir iljics lenin a magyarországi proletáriátusnak, a magyar tanácsköztársaságnak 1919. március 22-én a győztes forradalom másnapján a csepeli szikratávirón, -idézte fel a 61 évvel ezelőtti eseményeket véghegyi andor, majd így folytatta:

-akkor, abban a pillanatban e szavak azt jelentették, hogy a nagy októberi szocialista forradalom hatásaként egy másik ország elnyomott munkásosztálya is követi oroszországi munkástestvérei példáját. a magyar tanácsköztársaság híre reményt adott a világ forradalmi erőinek, hogy az első győzelmet újabbak követik. ezért fogadták lelkesen európa munkásai, s szinte mámoros ünnepléssel moszkvában a budapestről érkező híreket.

/folyt köv./
17.55/p

-37-

1850
3P

bb.20./ ünnepségek a tanácsköztársaság.....2.folyt/p

- a kizsákmányolt embermilliókra, városi proletárookra, a falusi koldusokra, zsellérekre felvirradt a történelem napja. a magyar tanácsköztársaság eseményei a magyar nép történelmének legnagyobb lapjaira íródtak, mindaz, ami a rövid 133 nap alatt történt, folytatása annak, a népünk történelmét évszázadokon át felölelő hosszú küzdelemnek, amelyet dózsa kaszásai, rákóczi kurucok, 1848 vörös-sipkásai folytattak az emberibb életért, a szabadságért, a nemzet függetlenségéért.

jóllehet, az első magyar proletárállamot, a fiatal munkáshatalmat leverték az intervenciós, az ellenforradalmi erők, - a társadalom legjobbjában azonban élt a remény, hogy népünkre felvirrad egy másik tavasz. - a remény valóság lett - mondotta a továbbiakban vég helyi andor. - 1945-ben a világ első munkás-paraszt hatalmának vörös hadserege kemény, véres harcban felszabadította hazánkat. népünknek pedig megadta a lehetőséget, hogy saját maga alakítsa sorsát, építse új életét.

-a felszabadulásunk óta eltelt 35 esztendőben kapcsolatunk a szovjet néppel, a szovjetunióval állandóvá és testvérivé vált. hangsúlyozta a szónok. - barátságunk, szövetségünk a munkáshatalom megvédésében, a szocializmus, az új társadalom építésének nagy munkájában kovácsolódtak szilárdá, a közös társadalmi és politikai célokkal együtt fejlődtek és fejlődnek gazdasági kapcsolataink, például a csepel művek, a magyar posztógyár termékeinek jelentős része kerül a szovjetunióba, ugyanakkor a csepeli gyárak nem nélkülözhetik a különböző alapanyagokat, fémeket, az olajat, cellulózt, amelyet a szovjetuniótól kapnak, a közös munkában alakultak ki a szovjet emberekkel testvéri kapcsolataink. többszáz kerületi szakember szerezte képzettségét a szovjetunióban, a dolgozók ezrei találkoznak évről évre a szovjet emberekkel, együtt gondolkodunk a jelenről és a jövőről. e tettek erősítik szövetségünket, eszméinkben való szilárd meggyőződésünket, proletár internacionalizmusunkat. a csepeli munkások ma is a tettek emberei, tömegesen csatlakoztak és vesznek részt a xii. pártkongresszus tiszteletére indított munkaversenyben. szombaton például több mint 30 ezren dolgoznak majd a gyárakban, üzemekben. tettekkel, hatékonyabb munkával köszöntjük pártunk xii. kongresszusát - hangoztatta a kerületi pártbizottság első titkára.

/folyt köv./

18.00/p

18³⁵
3P

-38-

bb.20./ünnepségek a tanácsköztársaság.....3.folyt/p

ezután 500 csepeli fiatal tett kisz fogadalmat az emlékműnél. az ünnepségen a gránit alapon álló alkotás falán lévő emléktáblánál elhelyezte a hála és a megemlékezés koszoruját méhes lajos, ernszt Antal és vég helyi andor. a csepeli fiatalok virágokkal borították az emléktáblát, amelyen felirat hirdeti: „tisztetéssel emlékezünk a magyar tanácsköztársaságra, a csepeli proletárok helytállására, a 22-es csepeli vörös gyalogezred hőskatonára, „ az ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget.

a hőskatonák ma élő tagjai, régi munkásmozgalmi veteránok is részt vettek azon a baráti találkozón, amelyet az emlékmű felavatását követően a csepel művek munkásotthonában tartottak meg. ezen a napon nyitották meg a harmincöt év a szocializmus utján című dokumentum-kiállítást.

kerületi megemlékezések

fővárosszerte gazdag programmal emlékeztek meg az ifjúkommunisták, a dolgozók a történelmi évfordulóról. az v. kerületben, a duna körzón a monitor lázadást leverő vörös katonák emléktáblájánál, a vii. kerületben a városrészi egykori tanács direktoriumára emlékező márványtáblánál, a csengery utcában a viii. kerületben pedig a kun béla téren helyezték el a megemlékezés virágait, koszorúit. az egykori köruti fogház helyén emelt emlékműnél a ii. kerületi kisz-esek tartották meg fogadalomtételüket, s ezen a napon a xii. és a xix. kerületben is többszáz ifjú kommunista lépett a kisz-tagok sorába.

mintegy 1000 x. és xvii. kerületi uttörő, valamint kisz fiatal ünnepelt együtt a pataky istván és a dózsa györgy műve. - lődési házban. ujbudapest és angyalföld fiataljai közösen emlékeztek a dicsőséges 133 nap eseményeire a vasas sc sportcsarnokában rendezett ifjusági találkozón. a több mint 1300 résztvevő kisz fogadalomtételét olimpiakonok részvételével játékos sportvetélkedők követték. pestlőrinc ifjúkommunistái a róza ferenc művelődési házban emlékeztek ünnepi műsorral a forradalmár elődökre, míg a pestszéchenyi középiskolások irodalmi délutánt tartottak. /folyt köv./

18.10/p

18⁴⁵
3P

-39-

bb.53. fiatalok kitüntetése

gy/gl/t/gk/p pr pp

1980. március 21.

a forradalmi ifjúsági napok, a kommunista ifjúsági szövetség megalakulásának 23. évfordulója alkalmából az igazságügy-miniszter- eredményes munkájuk és kiemelkedő társadalmi tevékenységük elismerésül - 12 fiatal jogászt, köztük bírókat, ügyészeket, miniszteri kitüntetésben, 23 fiatalot pedig miniszteri dicséretben részesített. az elismeréseket az igazságügyi minisztériumban pénteken dr. petrik ferenc miniszterhelyettes adta át.

ünnepséget tartottak a közlekedés és postaügyi minisztériumban is: az ágazat gazdasági és társadalmi munkában kiemelkedő eredményeket elért fiataljait köszöntötték. pullai árpád közlekedés és postaügyi miniszter 108 fiatalot kiváló munkáért kitüntetésben és miniszteri dicséretben részesített.

kiváló szakoktatókat és a tanulásban, valamint a mozgalmi munkában egyaránt élenjáró szakmunkástanulókat köszöntötték a munkaügyi minisztériumban. nyolc pedagógus az ifjúság nevelésében, oktatásában és az ifjúsági szervezet tevékenységének közvetlen segítésében elért eredményeiért „kiváló munkáért”, kitüntetést kapott, huszonöt szakmunkástanuló kisz-aktivista pedig miniszteri dicséretben részesült. a kitüntetések és a pénzjutalmakat trethon ferenc munkaügyi miniszter adta át, /mti/

-. -

bb.55. kiállítóterem nyílt hajduszoboszlón

szü/p pp

1980. március 21.

képzőművészeti kiállítóterem nyílt pénteken a hajduszoboszlói szot barátságüdvözlőben. az első tárlaton józsa jános, kapcsa jános és révész napsugár rekeszzománci festményei, illetve grafikái kerültek közönség elé. a teremben a jövőben havonta rendeznek egy-egy kiállítást. /mti/

-. -

18.25/p

-40-

18.25
3P

bb.56. nyolcvan millió vöröskeresztes fiatal Európában - az ifjúsági vezetők budapesti értekezletéről nyilatkozott dr. massimo barra

i of/pá/pr/p pp

1980. március 21.

-a különböző rendszerű országok társadalmi szerveinek nemzetközi szervezettel is összefogott, eredményes együttműködését jól példázza Európában az ifjúsági vöröskereszt mozgalma, amely ezuttal első ízben rendezett vezetői értekezletet szocialista országok fővárosában - hangsúlyozta dr. massimo barra, a nemzetközi vöröskereszt társaságok ligája ifjúsági bizottságának elnöke. abból az alkalomból nyilatkozott az mti tudósítójának, hogy pénteken befejeződött a budapesti négynapos programmal megtartott tanácskozás, az európai ifjúsági vöröskeresztes vezetők sorrendben ötödik ilyen értekezlete.

dr. massimo barra elmondta, hogy a vöröskereszt több mint száz éves nemzetközi mozgalmában 60 évvel ezelőtt hívták életre az ifjúsági vöröskeresztet. nem önálló szervezetként, hanem a mozgalom szerves részeként - a fiatalok életkori sajátosságaihoz igazodó profillal - fejti ki tevékenységét. humanitárius küldetésében, a bajba jutottak, a rászorulóknak, mindenkor megsegítésében a kontinensen körülbelül 80 millió vöröskeresztes fiatal szakértelmét, tettekeszségét fogja össze és kamatoztatja. a nemzeti vöröskeresztes mozgalmakban - miként erről az értekezleten 22 ország küldöttei elmondták - a klasszikus munkaformán, a katasztrófák károsultjainak egészségügyi, szociális megsegítésén túl újabban egyre szélesebb körben kibontakozóban vannak a társadalmi gondoskodás egyéb formái, illetőleg ezekben a vöröskeresztes közreműködés lehetőségei. jó példákat szolgáltatnak erre különösen a szocialista országok - ilyen főként az egészségnevelés, amellyel - alapvető higiénés normák megismertetésével és betartásával - számos betegség, olykor járvány vagy más közegészségügyi rendellenesség is megelőzhető. a rendkívüli eseményektől mentes hétköznapiokon a fiatalok nemes ügyet szolgálnak vöröskeresztes munkájukkal akkor is, amikor részt kérnek és vállalnak az idős emberek gondozásából, gyámolításából.

a budapesti találkozáson - miként a liga ifjúsági bizottságának vezetője közölte - alkotó légkörben, a tapasztalatok kölcsönös köreadásával előkészítették azokat az ifjúsági munkával kapcsolatos dokumentumokat, ajánlásokat, amelyeket a jövőre esedékes, a magyar vöröskereszt centenáriuma alkalmából Budapesten megrendezendő III. európai vöröskeresztes konferencia elé terjesztenek. /mti/

-. -

18.28/p

-41-

18.28
3P

tizenkétezer fiatal fáklyásmenete, ifjúsági nagygyűlés salgótarjánban

csiz/kz/rj ie

1980. március 21.

tizenkétezer fiatal vonult fáklyásmenetben salgótarján fellobogozott házsorai között pénteken este a tanácsköztársaság tere, hogy a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 61. évfordulója alkalmából tisztelegjen az első győztes magyar proletárforradalom mindmáig ható, de a jövő küzdelmeit, tennivalóit is messze bevilágító emléke előtt.

ez volt az idei forradalmi ifjúsági napok legnagyobb szabású országos ünnepe. eseményeit az mszmp nógrád megyei bizottságának székházában délelőtti megrendezett tudományos emlékülés vette be. az ülésen elnöklő nagy sándor, a kisz központi bizottságának titkára megnyitójában rámutatott: korjelenség az ifjúság megélni kívánt érdeklődése a történelem, különösen évszázadunk, s a legutóbbi évtizedek történelme iránt. az ifjúság tudásszerzését, amely tükrözi politikai érzékenységét, rendszerünk iránti elkötelezettségét, minden formában és eszközzel ki kell elégíteni. e célt szolgálta a salgótarjáni emlékülés is, amelyen bevezető előadást vass henrik, az mszmp kb párttörténeti intézetének igazgatója tartott a tanácsköztársaság történetének néhány alapvető tanulságáról, támaszkodva a legutóbbi kutatások eredményeire. a munkás-paraszt-katonatanácsok hatalomátvételének történelmi szükségességét, a forradalom békés győzelmének, a két munkáspárt egyesülésének a nemzetközi munkásmozgalom szempontjából is előremutató jelentőségét hangsúlyozva az előadó nagy erővel huzta alá a tanácsköztársaság nemzeti-nemzetközi dialektikáját. a magyar tanácsköztársaság harcaival nemcsak a magyar nemzet érdekeit, a magyar dolgozók szocialista rendjét védelmezte, de a nemzetközi proletáriátus érdekeit is szolgálta. történelmi tény, hogy a tanácsköztársaság internacionalizmusának szálai át-megátszőtték a környező államokat: szolidaritási sztrájkokat robbantottak ki romániában, jugoszláviában, csehszlovákiában. a jugoszláv hadsereg hangulata miatt például a délszláv katonákat nem merték a forradalom ellen bevetni; a csehszlovák baloldali szocialisták hatására elharapodzott a parancsmegtagadás a cseh burzsoá intervenció hadseregben, baloldali mozgalmak kaptak lábra a román hadsereg soraiban is. ezen túlmenően a magyar tanácsköztársaság történelmének tapasztalatai, eredményei, vívmányai, csakugy, mint a hibáiból levont tanulságok mindmáig tanulságul szolgálnak a nemzetközi munkásmozgalomnak, beépülve annak gazdag elméleti tárába.
/folyt.köv./

19.40 rj

-42-

19¹⁵
39

vass henrik előadása után svéd lászló, a párttörténeti intézet munkatársa tartott előadást a tanácsköztársaság és az ifjúság címmel, a tanácsköztársaság ifjúsági mozgalomának helyi szerepéről, pedig kövesdi lászló, a vas megyei oktatási igazgatóság tanszékvezető tanára, andrássy antal, a somogy megyei levéltár főlevéltárosa, békevári sándor, a bács-kiskun megyei oktatási igazgatóság tanára, valamint vonsik ilona, a salgótarjáni munkásmozgalmi múzeum muzeológusa szóltak.

a forradalmi ifjúsági napok országos seregszemléjének eseményei délután folytatódtak. koszorúzási ünnepek voltak a kisterenyei, a salgóbányai tanácsköztársasági emlékműnél, a salgótarjáni tanácsköztársasági emlékfánál, megkoszorúzták stromfeld aurél salgótarjáni mellszobrát. több üzemben, iskolában ünnepi kisz taggyűléseken avatták fel az ifjúsági szövetség új tagjait.

a tanácsköztársaság és az egykori illegális munkásmozgalom veteránjai klubokban, művelődési házakban találkoztak a nógrádi szénbányák, a salgótarjáni tüzhelygyár, a rádiótelefongyár, az építőipari vállalatok és sok iskola fiataljaival, a salgótarjáni kohász művelődési központban és az állami zeneiskola hangversenytermében a „művészet és ifjúság”, kulturális szemle megyei döntőjét bonyolították le ezen a napon.

a reflektorokkal megvilágított, nappali fényben tündöklő tanácsköztársaság téren, a hatalmas, színes transzparansek, feliratok és a zászlóerdő karéjában felállított díszelvény elé este fél hétkor kezdett áramlani a daloló fiatalok fáklyásmenete. őa tizenkétezer ifjú- a tizenkétezer fáklyalángbetöltötte nemcsak a tágas teret, de a környező utcák torkolatait is. a himnusz hangjai, majd a tanácsköztársasági emlékmű megkoszorúzása után harsonák jelezték a tömeggyűlés kezdetét amelynek elnökségében helyet foglalt maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kisz kb első titkára, korom Mihály, a központi bizottság titkára, marjai józsef miniszterelnök-helyettes, gézi jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára, továbbá nógrád megye és salgótarján politikai, társadalmi életének vezetői, a fegyveres erők képviselői, a munkásmozgalom veteránjai. a nagygyűlés szónoka maróthy lászló volt.
/folyt.köv./

19.45 rj

-43-

19²⁰
39

bb. 59. / tizenkétezer fiatal... 2. folyt./rj

- akár jelképesnek is mondható - hangoztatta- hogy éppen itt a karancs alján emlékezünk az egész ország nevében az első magyar szocialista forradalomra, a magyar tanácsköztársaságra. a salgótarjáni bányászok már 1919 január 3-án elfoglalták a bányákat, eltávolították az igazgatóságot, és a munkástanács kimondta a hatalom átvételét. a kormány január 5-én statáriumot rendelt el a városra és környékére. a karhatalom véres megtorlásának mintegy 100 munkás esett áldozatul. rájuk is emlékezünk most. tisztelettel emlékezünk azokra a salgótarjáni bányászokra, munkásokra, akik kemény harcban védtek meg és mindvégig megtartották tanács-magyarország számára az életet adó szénbányákat. emlékezünk a győzelmes északi hadjárat katonáira, azokra a hősökre és névtelen harcosokra, köztük fiatalemberekre, akik életük feláldozásától sem riadtak vissza.

- 1919 tavasz^ymáig ható történelmi tanulságokkal szolgált, nemcsak hazánk, hanem a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom számára is. a magyar tanácsköztársaság elsőként bizonyította, hogy a proletárdiktatúra nem speciális „orosz jelenség,, hogy a szocializmus eszméje objektív talajból fakad s éppen ezért nemzetközi érvényű. mindazt, amiért forradalmár elődeink harcoltak, immár a szocialista világrendszerhez tartozó társadalomban váltjuk valóra. népünk igaz barátokra talált a felszabadító szovjetunióban, a szocialista közösség országaiban, s velük szorosán együttműködve maga formálja sorsát, jövőjét.

- az elmúlt 3 és fél évtizedben bejárt utra visszatekintve elmondhatjuk, hogy történelmi mércével mérve rövid idő alatt hatalmas fejlődés ment végbe hazánkban, ahol ma már a fejlett szocialista társadalom építésén munkálkodunk. az emberek, köztük a fiatalok jó életkörülmények között, létbiztonságban élnek, nyugodt légkörben tervezhetik jövőjüket. gazdasági nehézségeinket, gondjainkat is számbavéve reménykedve nézhetünk a holnap elé.

- a bizakodás alapja természetesen nem valamiféle csodavárás, hanem valamennyiünk munkája és áldozatkészsége. ez szocialista társadalmunk szilárd bázisa.

- a magyar kommunista ifjúsági szövetség - amelynek zászlóbontására ugyancsak március 21-én emlékezünk - az ország előtt álló feladatok szellemében a kisz-tagok alapvető kötelességének tekinti, hogy becsülettel, legjobb tudásuk szerint álljanak helyt a munkában, a tanulásban, a haza védelmében. erre neveljük tagságunkat, ennek érdekében dolgoznak szervezeteink.
/folyt.köv./

18.50 rj

-44-

19²¹
3P

bb. 59. / tizenkétezer fiatal... 3. folyt./rj

a fiatalok döntő többsége becsülettel teljesíti feladatait, aktív a közéletben is. gondolkodva, kérdezve, vitatkozva, igényesen keresi a válaszokat társadalmunk kérdéseire, teendőinkre. sajátjának érzi szocialista fejlődésünket. még olykor megnyilvánuló türelmetlensége is jó szándékból, tenniakarásból fakad.

- a mi ifjúságunk sok mindent nem ismer a korábbi évtizedek nehézségeiből, nélkülözéseiből. összességében jó feltételek között él, készül hivatására és dolgozik. ez azonban nem jelenti azt, hogy nincsenek gondjai. hiszen meg kell birkóznia a pályaválasztás, a pályakezdés, a családalapítás nehézségeivel, amiben egyelőre számottevő probléma a lakáshelyzet. de az ifjúság tudja és érzi, hogy boldogulása a saját munkáján múlik, ezért részt kér legnehezebb feladataink megoldásából is. ezt támogatja, ezért dolgozik ifjúsági szövetségünk: politikai rendszerünk részeként nemcsak a párt politikájának végrehajtásából, de annak alakításából is igyekszik felelősen kivenni a részét.

ifjúságunk tudja, akkor adózik a legméltóbb módon forradalmár elődeinek emléke előtt - mondotta befejezésül maróthy lászló -, ha szellemünkben dolgozva - a kegyelet koszorúja és a megemlékezés vi-rágai mellé - népünk boldogabb jövőjéért végzett munkáját is leteszi történelmünk kiemelkedő sorsfordulóinak képzeletbeli közös emlékművére.

maróthy lászló beszéde után bálint lászló, a salgótarjáni kohászati üzemek kulich gyula ifjúsági brigádjának vezetője kért szót. hitet tett a magyar történelem három tavaszának manak szóló üzenete, eszméi mellett; munkástársai és a nagygyűlés valamennyi résztvevője nevében köszöntötte a magyar szocialista munkáspárt xii. küszöbönálló kongresszusát, állást foglalt a párt eddigi politikája és annak folytatása mellett.

a salgótarjáni ifjúsági tömeggyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. a nagy hatású demonstráció után a józsef attila művelődési központban a kisz központi művészegyüttese, a munkásórség központi énekkara, a rajkózenekar, a kormorán együttes és a karsai pantomim együttes adott „nonstop,, szórakoztató műsort a fiataloknak. a kohász művelődési központban a film-művészeti főiskola végzős hallgatóinak nyolc vizsgafilmjét mutatták be, a salgótarjáni ifjúsági házban pedig a bojtorján és a délibáb együttes szerepelt. a salgótarjáni sportcsarnokban a neoton familia adott koncertet. /mti/

--

18.55 rj

-45-

19³⁰
3P

bb. 20. / tanácsköztársaság... 4. folyt./rj

emlékünnepek országszerte

1919 mártírjainak emlékműveinél, sírjainál szerte az országban kegyeletes megemlékezéseket tartottak, a helyi párt, állami és tömegszervezetek vezetői, a dolgozók, a kiszesek képviselői koszorukat helyezték el.

a zalai eseményeket gazdagította a megyeszékhely ifjúsági parkjában álló Lenin emlékműnél megtartott ünnepség, amelyen 700 fiatal tett kisz fogadalmat. ezen a napon a zala butorgyár nagy gyártócsarnokában városi munkásgyűlésen idézték fel a 61 esztendővel ezelőtti történelmi eseményeket.

a tolna megyei lengyelen a mezőgazdasági szakmunkásképző intézetben megyei ifjúsági napot tartottak. politikai, szakmai, történelmi vetélkedőkön bizonyították tudásukat a fiatalok. az évforduló alkalmából középiskolások, szakmunkástanulók és ifjúgárdisták indultak emlékturára. a kaposvári városi kisz bizottság is ezen a napon rendezte meg a latinca-emlékturát a városkörnyéki nádasdi erdőben.

kedves hagyomány március 21-én, hogy a forradalmi ifjúsági napok ünnepi eseményeit nemzedékek találkozási, veteránok, régi munkásmozgalmi harcosok és kiszesek, valamint uttorok találkozási, baráti összejövetelei teszik meghitté. vas megye számos településén jöttek össze a fiatalok a magyar munkásmozgalom harcaiban részt vett idős emberekkel, csakugy, mint a komárom megyei kisbéren és komárom városában.

a komárom megyei amatőr művészeti együttesek megyeszerte irodalmi műsorokkal idézték fel az első magyar proletárállam 133 napjának emlékét, szellemét. a szolnok megyei eseményeket gazdagította a verseghy ferenc megyei diáknepok záróünnepsége a megyeszékhelyen. szegeden a móra ferenc muzeum kupola-galériájában a magyar tanácsköztársaság művészei címmel reprezentatív kiállítást nyitottak meg, amelyen a magyar tanácsköztársaság dicsőséges napjainak időszakában berény róbert, derkovits gyula, kassák lajos, uitz béla és más művészek által készített alkotások színyomatai láthatók. /mti/

19.20 rj

-46-

19³¹
37

bb. 57. lassította a közlekedést a hazavás- záhonyban nem volt fennakadás

ö/ká/cser/kal/kör/tób/rj pp 1980. március 21.

a visszaszökött tél vastag hótakarót terített a földekre az ország csaknem minden táján. a kisalföldön a péntekre virradó éjszaka olyan nagymennyiségű hó hullott le, hogy zavarok keletkeztek a közlekedésben: a vonatok és a helyközi autóbuszok egyaránt késtek. újból 15 centiméteres hótakaró borítja a soproni hegyvidéket, a sípályákon újra megjelentek a sportolók.

az erős havazás nem okozott fennakadást a máv záhonyi átrá- kó körzetének munkájában. a vasutasok készenlétbe helyezték az el- háritó brigádokat, amelyek - ha a szükség úgy kívánja - robban- tással lazítják majd a fagyott vasérc-szállítmányokat, a tartályva- gonokban megdermedt naftalint és acetont pedig az e célra kialaki- tott melegítőházakba irányítják.

az erdők életét viszont megzavarta a március végi tél. a bük- ki és a zempléni hegyvidéken e hófúvásos napokban csapatosan vándorolnak a nemesvadak a szélről védett völgyekbe. az őzek, szarvasok, muflonok nehezen jutnak táplálékhoz, ezért a vadász- társaságok ismét megkezdték a vadetők feltöltését. a bükki községekben erdei énekesmadarak tüntek fel, amelyek a házak ere- sze alatt keresnek menedéket a hideg elől.

a dél-alföldön hó helyett eső hullott, amely sokat használta a 97 000 hektárnyi, szépen zöldellő őszi kalászosoknak, meggyör- sította fejlődésüket, növelte a kiszórt műtrágya hatást. a csapadé- kot a tógazdaságok szakemberei is örömmel fogadták, hiszen a halas- tavak 40-50 százalékban feltöltődtek. /mti/

bb. 58. öregek napközi otthona pestlőrincen
t/cs/rj pp 1980. március 21.

új létesítménnyel gazdagodott a főváros xviii. kerülete: a gyömrői út 178. alatt öregek napközi otthonát adták át. az iker- házból kialakított épületben 60 idős emberről gondoskodnak: korszerűen felszerelt orvosi rendelő, ebédlő várja őket és szépen berendezett foglalkoztatásban kellemesen, hasznosan tölt- hetik napjaikat. a 100 ezer lakosu városrészben régi kívánság teljesült a széles körü társadalmi munkával kialakított napközi otthonnal, amelynek megvalósításához hozzájárultak a ke- rület üzemei, szövetkezei, valamint a tömegszervezetek is. /mti/

19.30 rj

-47-

20²⁰
37

bb. 60. kieg. a mai bb. 48-as /emlékezés../ hirünkhöz:

rj ie

ortutay gyula születésének 70. évfordulója alkalmából pénteken a kossuth klubban emlékülést tartott a tudományos ismeretterjesztő társulat. /mti/

--

bb. 61. felhasználható: 24.00 órától

üdvözlő távirat

pr/rj ie

1980. március 21.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban köszöntötte a laoszi forradalmi néppárt központi bizottságát, a laoszi párt megalakulásának 25. évfordulója alkalmából. /mti/

--

bb. 63. a salvadori delegáció a divsz-ben

k/rj bc ie

1980. március 21.

a hazafias népfront országos tanácsának és az országos béketanácsnak a meghívására budapestben tartózkodik a salvadori forradalmi tömegek koordinációs bizottságának küldöttsége. a delegáció pénteken látogatást tett a demokratikus ifjúsági világszövetség székházában és találkozott a divsz-iroda tagjaival. ernesto ottone fernandez, a szövetség elnöke, a divsz szolidaritásáról biztosította a salvadori ifjúság forradalmi harcát. /mti/

--

bb.65. a bálványok ledőlnek - bemutató a várszínházban

t/me/rj bc ie

1980. március 21.

román szerző, lucian blaga: „a bálványok ledőlnek,, című művét mutatta be pénteken a népszínház társulata a várszínházban. a drámai költeményt - amelyet páskándi géza fordított magyar nyelvre - dinu cernescu, a bukaresti giulesti színház rendezője állította színpadra. /mti/

--

19.40 rj

-48-

20⁴⁵
3P

bb. 62. kiállítás a hadtörténeti muzeumban

t/me/rj bö ie

1980. március 21.

felszabadulásunk 35. évfordulója alkalmából pénteken kiállítás nyílt a hadtörténeti intézet és muzeum rendezésében. a dokumentumok szemléltetik a szovjet hadsereg magyarországi felszabadító hadműveleteit, az ország újjászületését, a magyar néphadsereg három és félévtizedes fejlődését. a felszabadulást megelőző ellenforradalmi rendszer politikáját is érzékeltető új állandó kiállítás hat évtizedről ad átfogó képet, a magyar tanácsköztársaság története című, tavaly megnyílt állandó tárlat folytatásaként.

a kiállított fényképek, zászlók, egyenruhák és egyéb emlékek közül számos irat, fegyver és más tárgy első ízben kerül nyilvánosság elé. a tanácsköztársaság leverését követő 25 esztendő szomorú emlékét idézik fel a hazai antifasiszta mozgalom megsemmisítéséért folytatott terror dokumentumai, a magyar hadsereg második világháborús részvételét és pusztulását haditudósítók fotói, frontnaplók, megrendítő tények, adatok érzékeltetik. a szovjet hadsereg debreceni, budapesti, balatoni és bécsi hadműveleteit fényjelzéses térkép szemlélteti. a hazai ellenállási mozgalomnak is emléket állított a hadtörténeti muzeum. a gyűjteményéből válogatott sok száz tárgy között felsorakoztatja a budai önkéntes ezred, a szovjet hadsereg oldalán harcolt magyar csapatok fényképeit és harci eszközeit, a magyar néphadsereg fejlődését születésétől napjainkig kísérik figyelemmel a látogatók.

a kiállítás megnyitóján részt vett papp dezső vezérőrnagy a magyar szocialista munkáspárt néphadseregi bizottságának első titkára, valamint a honvédelmi minisztérium számos vezető munkatársa. jelen volt fjodor kalisztratovics iscsenko altábornagy, az ideiglenesen hazánkban állomásozó déli hadseregcsoport parancsnokának helyettese, valamint számos szocialista ország budapestre akkreditált katonai és légi ^{attaséja} ~~attaséja~~.

megnyitó beszédet kárpáti ferenc altábornagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, honvédelmi miniszterhelyettes mondott. /mti/

--

20.00 rj

-49-

20³⁰
3P

bb. 51. időjárásjelentés

rj ie

1980. március 21.

a meteorológiaiintézet jelenti március 21-én, pénteken este:

változékony idő

várható időjárás szombat estig: időnként kissé felszakadozik a felhőzet, északnyugaton újabb szórványos havazás, havas- eső, délkeleten eső, záporosó várható. az északi, északnyugati szél élénk, helyenként rövid időre erős lesz. kora délutánra általában 5 fok körüli hőmérséklet várható. /mti/

-. -

bb. 64. szófia csillagai - bolgár cirkuszpremier a fővárosi nagycirkuszban

t/mir/rj pr ie

1980. március 21.

„szófia csillagai”, címmel a bolgár cirkuszművészet képviselői tartottak bemutatót pénteken a fővárosi nagycirkuszban. a csaknem félszáz tagú társulat - amelynek műsorát a moszkvában diplomát szerzett neves cirkuszművész, todor pironkov rendezte - öt héten át vendégszerepel hazánkban.

a szófiai vendégművészek több mint 10 számból álló műsorában egyebek között a monte carloi cirkuszfesztiválon díjat nyert pironkov-csoport lábegyensúlyozó akrobatáit, peter parvanov futballozó kutyáit, a malevolti csoport dzsigit és zsoké lovas-akrobata számát, a panovi csoport repülő légtornászait és liliana bozilova drótkötél-egyensúlyozó zsonglőrmutatványát láthatja a közönség. a műsorban fellép dmitrij pironkov dimitrov-dijas, érdemes művész is.

a bolgár vendégművészek műsorát április 25-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-. -

20.05rj

-50-

20⁵¹
3P

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1980. március 21.

bb.30. ülést tartott az elnöki tanács

z/pr/ok di

1980. március 21.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megtárgyalta az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok általános választásával kapcsolatos, az alkotmányból és a választási törvényből fakadó időszerű teendőit.

az elnöki tanács határozatot hozott a hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából adományozandó kitüntetésekéről. a gazdasági építésben, a kulturális területen és az állami munkában szerzett érdemek, továbbá a haza fegyveres védelmének biztosításában és a közrend fenntartásában tanúsított helytállás elismeréseként 2162-en részesülnek kitüntetésben.

az elnöki tanács hozzájárult ahhoz, hogy kitüntetéses doktorokat avassanak az eötvös loránd tudományegyetemen, a kossuth lajos tudományegyetemen, a semmelweis orvostudományi egyetemen, a budapesti műszaki egyetemen és a miskolci nehézipari műszaki egyetemen.

az elnöki tanács birákat mentett fel, és választott meg, s más folyamatban lévő ügyeket tárgyalt./mti/

-. -

14.20/-ok

- 1 -

14⁴⁵
0

bb. 66. görög konyha a palace szállóban

t/kf/rj pp ie

1980. március 21.

az atheni plaka jellegzetes vendéglőinek hangulatát idézik, a görög konyhaművészetből adnak izelítőt esténként március 30-ig a palace szállóban a görög gasztronómiai napokon.

a pannoni szálloda és vendéglátó vállalat a szaloniki capsis szállodában rendezett tavalyi nagysikerű magyar hét viszonzásaként adott helyet a görög gasztronómiát és népi zenés, táncos bemutató rendezvénynek.

a gasztronómiai hét sajtótájékoztatóján pénteken beszámoltak a pannónia és a görög szállodakonzern együttműködéséről, idegenforgalmi kapcsolatairól is. elmondották egyebek között, hogy tavaly 3 ezer görög turista látogatott hazánkba a pannónia szervezésében s idén csak husvétra mintegy 900 vendéget várnak.
/mti/

-.-

bb. 67. ismét járhatók a közutak

i/ob/rj ie

1980. március 21.

csökkent, sokfelé pedig megszűnt pénteken a helyenként erős tavaszi havazás. a hóesés megszűnése óta jelentősen javult a közutak állapota: országszerte valamennyi fő közlekedési út járható. a dunántúlon és az alföld legnagyobb részén, főként a középső és a déli megyékben, a burkolat vizes, nedves, szabolcs-szatmár, borsod és nógrád területén az utak még latyakosak, néhol havasak és csuszósak: ezeken a részeken óvatos vezetésre van szükség.

az alsóbbrendű utak közül az inács-abaujszántói ut 70-80 centiméteres hótorlasz miatt két kilométeres szakaszon járhatatlan. a hó borította utakat országszerte 250 munkagép tisztítja.
/mti/

-.-

20.45 rj

-51-

21²⁰/₃₀

bb. 68. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14
órától zárásig

p ie

1980. március 21.

29. településfejlesztés /10. jav./
30. az elnöki tanács ülése
31. csapágygyártás
32. tárlat moszkvában /11. jav./
33. gépi adatfeldolgozás
34. indiai kulturális főtítkár
35. elhunyt forján gyuláné
36. higiénikusok emlékülése
37. skálacoop /12. jav./
38. medosz vezetőségi ülés
39. zöldségtermesztés
40. jogvédelem /13. jav./
41. együttműködési megállapodás
42. kitüntetés
43. eger története
44. fiatal alkotók
45. kiállítás gödöllőn
46. polipropilén terven felül /14. jav./
47. tanácselnökök értekezlete
48. megemlékezés ortutay gyuláról
49. lengyel gyula emlékérem
50. tsz jubileum
51. időjárás
52. akadémiai székfoglaló
53. fiatalok kitüntetése
54. hétfőn kezdődik a xii. kongresszus /15. jav./
55. kiállító-terem
56. vöröskereszt /17. jav./
57. lassult a közlekedés
58. öregek napközitthona
59. ifjúsági nagygyűlés salgótarjánban /18. jav./
60. kiegészítés a 48-ra
61. laoszi távirat
62. hadtörténeti kiállítás /19. jav./
63. salvadori delegáció
64. cirkusz bemutató
65. színházi bemutató
66. görög gasztronómia
67. ismét járhatók az utak /20. jav./
68. hírjegyzék

/mti/
21.50/p

-52- A 16. jav. a 20. folyó.-ra menel.
v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, dosztányi imre, izzák erika

22³⁰
3P

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb. 1. középpontban az anyanyelvi nevelés

i/dg/bc/rj ie

1980. március 22.

az anyanyelvi nevelés a korábbinál lényegesen nagyobb hangsúlyt kap az új általános iskolai tantervekben, s azok céljait a gyakorlatban is sikerül valóra váltani. ezt a következtetést vonták le az országos pedagógiai intézetben az új tantervek alkalmazásáról szerzett másfél éves tapasztalatok alapján.

az országos szakfelügyeleti vizsgálat keretében az opi figyelemmel kíséri az új dokumentumok hatását, s az eddigi tapasztalatok esszenciáját az oktatási minisztérium illetékes vezető szakemberei elé tártak

a magyar nyelv és irodalom új tanterve az első osztályban 1978-ban lépett életbe. a nevelők megfelelően felkészültek az alkalmazására, s ma már egyre biztosabban és tudatosabban végzik munkájukat. ennek eredményeként az első osztályosok korábbi társaiknál gördülékenyebben olvasnak, nagyobb biztonsággal írnak, és folyamatosabban, összefüggően beszélnek.

/folyt.köv./

-1-

BP